

26 İYUN SİLAHLI QÜVVƏLƏR GÜNÜDÜR!

Bu bir xalq qəzeti

www.adalet.az

ADALET

Qurucusu:
Adil Minbaşayev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-ci ilin
iyulundan çıxır

№ 67 (5899) 26 İyun 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

"Münaqişə həll olunub, danışıqlar aparası heç nə yoxdur"

Bax:şəh-2

Təbrik

"Ədalət" qəzetinin şöbə müdürü, ehtiyatda olan baş leytenant, şair Emin Piri Azərbaycan Prezidentinin sərəncamı ilə döyüslərdə göstərdiyi şücaət görə "Xocavəndin azad olunması uğrunda" medalı ilə təltif olunub. Bu münasibətlə həmkarımızı, qazimizi, şair dostumuzu ürəkdən təbrik edir, ona cansaqlığı və böyük yaradıcılıq uğurları arzu edirik.

"Ədalət" qəzeti kollektivi

Vəzifəli şəxs barəsində cinayət işi başlandı

Lerik rayonu, Noda kənd bələdiyyəsində yol verilmiş qanunsuzluqlarla bağlı daxil olmuş müraciət əsasında rayon prokurorluğunuda araştırma aparılıb.

Lerik rayon prokurorluğunundan Axar.az-a verilən məlumatda görə, aparılmış araştırma ilə müəyyən edilib ki, Noda bələdiyyəsinin sədri Səlim Səfərov dövlət bütçəsindən bələdiyyəyə ayrılmış 1950 manat dətasiyanın 1600 manatını təyinatı üzrə istifadə etməyib nağdlaşdıraraq şəxsi ehtiyacına xərcəyib, həmçinin qeyd edilən pul vəsaitinin təyinatı üzrə xərcənilməsi görüntüsünü yaratmaq məqsədi ilə rəsmi sənədə biləbilə yalan məlumat daxil edərək vəzifə saxtakarlığı edib.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 179.2.3 (şəxs tərəfindən öz qulluq mövqeyində istifadə etməklə mənimsəmə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə cinayət işi başlanılıb.

Hazırda cinayəti törətmış şəxslərin tam dairəsinin müəyyənləşdirilməsi və cinayətin təfərruatlarının araşdırılması istiqamətində zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Türkiyədə terrorçuların sayı açıqlandı

Türkiyədə terrorçuların sayı 240-a enib. Bu barədə Türkiyə daxili işlər naziri Süleyman Soylu deyib.

"Başlarını mağaradan çıxara, simsiz rabitə ilə danışa bilmirlər", - deyə nazir qeyd edib.

S.Soylu Muşda ümumiyyətlə terrorçunun qalmadığını bildirib.

Mətbuat Şurası vaksinasiya ilə bağlı jurnalistlərə müraciət edib

İyun ayının 29-da Azərbaycan Mətbuat Şurasında jurnalistlərin "COVID-19" infeksiyasına qarşı vaksinasiyası həyata keçirələcək.

Şuradan verilən məlumatə görə, vaksinasiya 31 may 2021-ci il tarixdə vaksinin birinci dozası tətbiq edilmiş jurnalistlərə aiddir. Onlara vaksinin ikinci dozası tətbiq ediləcəkdir.

Azərbaycan Mətbuat Şurası jurnalistlərdən və kütləvi informasiya vasitələrinin rəhbərlərindən bunu nəzərə almağı xahiş edir.

Bir sıra cərimələr artırılır

Azərbaycanda bir sıra cərimələr artırılır. Bununla bağlı İnzibati Prosessual Məcəlləyə və Mülki Prosessual Məcəlləyə dəyişiklik edilir.

Dəyişikliklərə əsasən, məhkəməyə sübutların təqdim edilməməsinə görə intizamlandıracı tədbir olaraq tətbiq olunan 50 manat cərimənin məbləğinin 2000 manatdaqər artırmaları təklif olunur. Əsaslı vəsatətlərlə işin uzadılmasına nail olma halları zamanı da tərəflərin 500 manatadək cərimələnməsi nəzərdə tutulur ki, bu da intizamlandıracı məqsəd daşıyır. Bundan başqa, dəyişikliklərdə bəzi prosessual müddətlərin azaldılması, bəzilərinin işə artırılması nəzərdə tutulur. Dəyişikliklərdə kasasiya şikayətlərinin hədləri də dəyişdirilir. Vahid məhkəmə sisteminin təmin edilməsi baxımından bu həddin 2000 manatdan 5000 manata qaldırılması nəzərdə tutulur. Dəyişikliklər müzakirələrdən sonra səsverməyə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

GÜNLÜK LƏTİFƏSİ

Siyavuş Novruzov Tbilisiyə istirahətə gedib. Hava istidi, deyir bir pivə içim. Siyavuş müəllim bilir ki, gürcüler pulun qalığın qaytarırlar. Cibindən 1 lari çıxarıb barmenə:

- Bir bakal pivə ver.

Barmen pulu alıb 50 qəpik qaytarır.

Siyavuş müəllim təccübə:

- Axı sizdə pulun qalığın qaytarımlılar?

Barmen:

- Elədi, sadəcə pivəmiz yoxdu, qurtarıb.

"Münaqışə həll olunub, danışıqlar aparası heç nə yoxdur"

Dağlıq Qarabağ münaqışəsi həll olunub. Bununla bağlı danışıqlar aparası heç nə yoxdur.

Bunu Prezident İlham Əliyev iyunun 25-də Rumiyanın, Avstriyanın, Litvanın xarici işlər nazirlərinin və Avropa İttifaqının nümayəndə heyətini qəbul edərkən deyib.

Dövlət başçısı bildirib:

"Ermenistan rəhbərliyinin daha bir təxribatçı bəyanatı o idi ki, "Qarabağ Ermənistandır və nöqtə". Bu da faktiki olaraq istənilən danışıqlara son qoydu. Birincisi, bu, çox ziddiyətli bəyanat idi, çünkü bir tərəfdən Ermenistan rəhbərliyi deyirdi ki, Qarabağ müstəqil ölkədir və Azərbaycan onunla danışıqlar aparmalıdır.

Sonra da deyildilər ki, Qarabağ Ermənistandır. Biz onlardan bunlardan hansının həqiqət olduğunu soruşturdum. Əslində, onlar hər iki halda yalan danışdılar. Lakin bu, istənilən danışıqları lazımsız və mənəsiz edən çox təxribatçı bəyanat idi. Minsk qrupu ölkələrinin səfirləri ilə görüşlərimdə mən göründüm ki, bu mövqə onları da bir qədər çasdırır və təcəccübəldirir və əslində, onlar nə edəcəklərini bilmirlər. Əger Qarabağ Ermənistandırsa, onda bu barədə nə danışmaq olar? Bu, danışıqlar prosesini tamamilə məhv etmək və torpaqları əbədi işgal altında saxlamaq üçün Ermənistən rəhbərliyinin məqsədli cəhdidi idi.

Lakin bu, hələ hamısı deyil. Ötən il onlar temas xəttində ve bizim dövlət sərhədində üç təxribatçı hərbi əməl tərəfdən məlki şəxsləri qətlə yetirdilər, kəndlərimizi bombaladılar və bizi təhrik etdilər. Beləliklə, ikinci Qarabağ mühərabəsi qəçiləməz idi və bu, hər kəs üçün aydın idi.

Hazırda biz münaqışədən sonrakı inkişaf vəziyyətindəyik. Dağlıq Qarabağ münaqışəsi həll olunub. Bununla bağlı danışıqlar aparası heç nə yoxdur.

Noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəfli Bəyanat bəzi beynəlxalq siyasetçilərin təqdim etməyə çalışdığı kimi, təkcə atəşkəs razılışması deyil. Bu sənədə baxan hər kəs görecək ki, o, təkcə atəşkəsle bağlı deyil, bir çox başqa məsələlərlə bağlıdır. Biz postmünaqışə vəziyyəti barədə düşünməliyik. Çıxışımın əvvəlində qeyd etdiyim kimi, biz səhifəni çevirməyə, irəli getməyə və regional sabitliyə töhfə verməyə hazırlıq.

Ərdoğan: Şuşada qardaşlarımızın qurtuluş sevincinə ortaq olduq

Sərhədlərimizin təhlükəsizliyini təmin edərək ölkəmizə qurmaq istədikləri tələni məhv etdik.

Bunu Türkiyə Prezidenti Recep Tayyib Ərdoğan Hatayda stadionun açılışı mərasimində bildirib.

Ərdoğan deyib: "Eyni təhrif olunmuş vəziyyəti Liyiyadan Qarabağa qədər hər məsələdə yaşadıq. Ötən günlərdə Şuşaya gedərək orada qardaşlarımızın qurtuluş sevincinə ortaq olduq. İndi başqa yerlərdə yeni addımların hazırlıqlarını görürük".

Sahibə Qafarova: "Silahlı Qüvvələrimiz öhdəsinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirir"

Bu il Azərbaycan xalqı Silahlı Qüvvələr Günü böyük sevinc və qürur hissi ilə qeyd edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə yeni parlaq səhifələr yazıb. Azərbaycan torpaqlarını 30 ildən bəri işgal altında saxlamış Ermənistan silahlı qüvvələri darmadağın edilib, əzəli və tarixi torpağımız olan Qarabağ mənfur düşmənin əsəratindən xılas edilib. Bunu Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova parlamentin ötən gün keçirilən iclasında deyib.

S.Qafarova bildirib ki, tarixi ədalətin öz yerini tutması, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün bərpa olunması xalqımızın özünə inamını qaytarmış və ruhunu tozələmişdir: "Bu gün biz yurd yerlərimizə, doğma Qarabağa qayıdırıq. Bu haqqı bizə qəhrəman ordumuz, onun Ali Baş Komandanı qaytarıb. Biz şəhidlərimizin, qanlı döyüslərdə yaralanmış əsgər və zabitlərimizin igitliyini və fədakarlığını heç zaman unutmayacağıq.

Xalqımız əmindi ki, işğaldən azad edilmiş ərazilərdə aparılan bərpa və quruculuq işləri nəinki Qarabağ bölgəsinin mənzərəsini kökündən dəyişəcək, həm də bütün Azərbaycanın inkişaf tarixində yeni bir dövr açacaqdır.

Azərbaycan bayrağını Şuşada, Füzulidə, Cəbrayılda, Zəngilanda, Qubadlıda, Laçında, Kəlbəcərdə, Ağdamda, Hadrutda, Qarabağın digər şəhər və kəndlərində dalğalandıran qalib xalqımız erməni vandalları tərofından viran qoyulmuş yaşayış

məntəqələrimizi bərpa edib qurucu xalq olduğunu bir daha dünyaya nümayiş etdirəcəkdir.

Bu gün Silahlı Qüvvələrimiz işğaldən azad olunmuş bölgənin müdafiəsi, dövlət sərhədlərimizin qorunması naminə öhdələrinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirirlər. Xalqımız həm Vətən mühərabəsi dövründə, həm də bu gün, dinc dövrdə ölkəmizin hərbi təhlükəsizliyinin təmin edilməsində fədakarlıq göstərən hərbçilərimizlə haqlı olaraq fəxr edir. Biz əminik ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri qarşısındaki illərdə də inkişaf edəcək və dünyanın ən güclü orduları sırasında öz yerini möhkəmləndirəcəkdir.

Silahlı Qüvvələr günü münasibəti ilə biz müzəffər Ali Baş Komandanı, Silahlı Qüvvələrin qəhrəman əsgər və zabitlərini, bütün hərbi qulluqçularımızı ürəkdən təbrik edir, Azərbaycanın mənafələrinin qorunması naminə şərəflili missiyalarını həyata keçirməkdə onlara yeni uğurlar arzulayıraq".

Nicat Novruzoglu

AVROPA İTTİFAQI SAMMİTİNDƏ RUSİYA MÜZAKİRƏ OLUNACAQ

Avropa İttifaqının dünən başlanan 48 saatlıq sammitinin 1-ci hissəsindən sonra, bu gün plenar iclası keçiriləcək. Gündəliyin əsas məsələsi "demokratiya və inkişaf əleyhinə olanlar" mövzusunda Rusiya və Belarusiya müzakirə olunacaq.

Belarus qarşı tədbiq olunaq sanksiyalar paketi təsdiq olunacaq və Belarusa Avropaya fermer təsərrüfatları üçün göndərilən "kaliy"ə müəyyən qadağalar qoyulması məsəlesi müzakirə ediləcək. Hazırda avropali fermerlərin istifadə etdiyi "kaliy" in 25 faizi Belarusdan gəlir.

Artıq 7 ildən cəhdər Avropa cəmiyyətinin "şərqdən gələn təhlükə" ilə təlaşa salan Avropa İttifaqı Rusyanın "hərəkətlərini" maddə-maddə müzakirə ediləcək.

Sammitin gedişində avropalılar Türkiyəni də yaddan çıxarmayacaqlar. Lakin bir məsələ- hazırda öz ərazisində

3 milyona yaxın Avropaya köç etmək istəyen qacqınları saxlayan Türkiyə istənilən vaxt Brüssel razılışmasını poza bilər, sərhədlərini açaraq milyonlarla qacqını avropaya göndərə bilər. Bunun nəticələrinin nə olduğunu avropalılar bilməmiş deyillər. Əslində baxanda Türkiyə istədiyi vaxt Brüssel müqaviləsini poza bilər, cüntü avropa dövlətləri müqavilənin şərtlərini yerinə yetirmirlər. Türkiyə Prezidenti Recep Taib Ərdoğan dəfələr bunu avropa liderlərinin

nəzərinə çatdırıb. Onsuzda Aralıq dənizi vasitəsi ilə qeyri-legal miqrant axını avropanın bir çox ölkələrini iflic vəziyyətinə salmaqdadır. Verilən məlumatlara görə, təkçə Fransaya il ərzində 350-400 min qeyri-legal miqrant gəlir.

Artıq günün günorta vaxtı Fransada küçələtə 7 çıxmış təhlükəlidir. Çünkü hər an hückuma məruz qala bilərsən. Hətta avtomobilə sfetaforda dayananda qapı və pəncərələr bağlı olmalıdır. Əks təqdirdə bəzi əşyalarını gözün görə-

görə əl atıb götürə bilərlər.

Bu tip "xırda cinnatötür" gündəlik xəbetlərin manşetindən düşmür. Nazarətsiz qeyri-legal miqrasiya Avropa İttifaqının daxilində fikir ayrılığına gətirib çıxaran faktordur. Ona görə də Aİ Türkiyə məsələsində ehtiyatlı davranışmalıdır.

Amma görünən odur ki, Fransa lideri və digər liderlər intellektual korluqlarından gələrək yenə de Rusiyani avropanın düşməni kimi təqdim etməkdə israrlı olacaqlar. Təbii ki, Rusiya da az aşın duzu deyil. Xüsusi ilə son on illiklərde nəinki yaxın qonşularının, hətta dünyanın istənilən nöqtələrində baş verən hadisələrə müdaxilə edir, ərazilərin faktiki olaraq işgal etməkdən belə çəkinmir.

Bu işə onsuzda miqrant fəlakəti astanasında dayanan Avropa dövlətlərinin qırıcılandırılmaya bilməz.

Rüstəm Hacıyev

Azərbaycanla Türkmenistan "Dostluq" yatağı üzrə müqavilə layihəsi hazırlanır

in kəşfiyyatı, işlənməsi ilə bağlı məsələlər olub.

Bu il yanvar ayında Türkmenistan və Azərbaycan hökumətləri arasında yataqla bağlı imzalanan anlaşma memorandumun əhəmiyyəti xüsusi vurgulanıb. Həzirdə bu sənədin əsasında müvafiq ikitərəfli müqavilənin layihəsi hazırlanır. Qeyd edilir ki, bu tarixi memorandum imzalanması Xəzər-

də enerji sektorunda Türkmenistan-Azərbaycan əməkdaşlığının daha da möhkəmləndirilməsi və inkişafi baxımdan əhəmiyyətli bir hadisə idi.

Eyni zamanda birgə iş üçün yeni imkanlar açılır və bölgəyə uzunmüddətli böyük xarici investisiyalar cəlb etmək üçün əlavə teşviqlər yaradılır. Qeyd edik ki, memorandum imzalanması Xəzər-

luq" yatağı 30% Azərbaycana, 70% Türkmenistana nisbətində bölüşdürüllür.

Mütəxəssislərin hesablaşmalarına əsasən ehtiyatların 50 milyon ton neft olduğu təxmin edilən "Dostluq" yatağı uzun illər mübahisəli sayılıb. Da-ha əvvəl Türkmenistan tərəfdən yataq "Sərdar", Azərbaycan tərəfdən isə "Kəpəz" adlanırıldı.

Millət vəkili, yazıçı-publisist İmamverdi İsmayılovun

"Şuşanın günü" məqaləsi Türkiyə KİV-lərində

Milli Məclisin deputati, yazıçı-publisist İmamverdi İsmayılovun "Şuşanın günü" sərlövhəli bədii-publisistik məqaləsi Türkiyənin bir sıra kütüvini in-

formasiya vasitələrində dərc edilib.

Məqalədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Orduımızın qazandığı Qələbə, 44 günlük şanlı Vətən müharibəsinde təxminən otuz illik zaman keşində işğaldə saxlanılan torpaqlarımızın, o cümlədən hər birimiz üçün müqəddəs məkan sayılan Şuşanın azadlığı qovuşmasının müəllifdə yaratdığı hiss və həyəcan tərənnüm edilir. Müəllif uzun illərin ayrılmışından sonra Şuşaya etdiyi səfərin töəssü qələmə almaqla mədəniyyətimizin beşiyi sayılan Şuşanın gözəlliyyini və tərixi qalamızın Azərbaycan üçün

The screenshot shows a news article from a website. At the top, there's a header with links like 'HABERLER', 'GÜNCEL', and 'ŞUŞANIN GÜNEŞİ'. Below the header is a large image of a landscape, likely Şuşa. The main title of the article is 'ŞUŞANIN GÜNEŞİ' with the subtitle 'Azərbaycan Milletvekilli, yazı-yazarı İmamverdi İSMAYİLOV kaleme aldı...'. The article text is visible below the title. There are also several smaller images and a sidebar with other news items.

Azer Haber

ŞUŞA'NIN GÜNEŞİ

15 Temmuz

Şahin İsmayılov

Milli Məclisin deputati, Gənclər və İdman komitəsinin sədr müavini, YAP İdarə Heyətinin üzvü

Xalqın güvənc yeri - Azərbaycan Ordusu

Görünən odur ki, 20 iyunda Ermənistanda keçirilən seçkilərdən sonra Ermənistanda vəziyyət gərginləşməyə doru gedir.

Elə mövzu ilə bağlı düşüncələrini Ermənistən mətbuatına bildirən siyasi icmalçi Samvel Ohanesyan bunu təsdiqləyir:

Məğlubların murdar oyunu: Paşinyan - "Robik və Serjik" cütlüyü arasında gərginlik başlandı

"Sərkisan və Köçəryan hətta ikisi birlikdə belə Nikol Paşinyan kimi "zoif" sayılan rəqibi məğlub edə bilmədilər. Amma bu hələ başlangıçdır - quldur Robik və Serjik təslim olmaq fikrində deyillər.

Robik və Serjikin bu cür biabırçı uduzması onu göstərir ki, erməni xalqı quldurlardan, terrorçulardan bezib. İnsanlarımızın yadından çıxmayıb ki, bu iki quldurun hakimiyyəti dövründə biznesi olanlar qazanclarının yarısını onlara verməli idilər. Orduda əsgərlər alçaldılırdı, "dedavşına" baş qaldırmışdı. Əsgərləri zorlayırdılar.

Avropaya integrasiya cəhdleri batırlırdı. Amma biz gördük ki, hətta ölkənin ağır siyasi vəziyyətində belə bu quldurların spekulyasiya etmək cəhdələri heçə endi. Onlar özləri üçün ən əlverişli bir anda məğlub olurlar. İndi Paşinyan Ermənistən siyasi və iqtisadi dalandan çıxarılması üçün titanik iş-

lər görməlidir. Amma qudur Robik və Serjik Paşinyanı mümkün qədər ağırlı vurmaq üçün gizli şəkildə təxribatlar təşkil edəcəklər",

Rusiyalı politoloq Yevgeni Satanovski Ermənistəndəki parlament seçkilərinin nəticələrini özünün Telegram-kanalında belə şərh edərkən məlum olur ki, qarşı tərəf və dələyi ilə "Robik və Serjik" cütlüyünü himayə edən qüvvələr də planlar qurmağa həzırlıslar.

Politoloq Y.Satanovski bildirir ki, Paşinyan hökumət başçısı olanda Ermənistən müharibədə məğlub olub, böyük sayıda insan itkiləri, ərazilərin itirilməsi-bütün bunlar həmisi onun xidmətləridir. Çünkü Paşinyan Moskvanın münaqışından Ermənistən üçün daha sərfəli variantda çıxməq barədə təkliflərini israrla qəbul etmedi. "Ermənistən dünyada Rusiyadan başqa çətin ki, kiməssə

lazımdır, Paşinyanın Moskva ilə münasibələri isə mürokkəbdır. Çətin ki, bu münasibələr gələcəkdə daha aydın olsun Rusiyalı politoloquñ fikrincə, Rusiya sülhməramlıları Qarabağda əbədi deyil və üümümiyyətlə, bu dünyada heç nə, heç kim əbədi deyil. Politoloq Türkiyənin regionda gücləndiyini qeyd edir və bildirir ki, Rusiyanın hərbi iştirakı olmasa Qarabağda ermənilərin iştirakı da olmayacağı. "Ərdoğan onda istəsə Stepanakerti (Xankəndi, red.) də götürəcək. Ləp istəsə Yerevanı da. Maraqlıdır, Paşinyan o zaman buna necə mane olacaq..." -Satanovski yazar.

Qeyd edək ki, Paşinyanı hələlik Moskva-dan təbrik edən olmayıb.

Bununla belə Tərəflər arasındaki gərginlik yüksələn xətt üzrə ireliləməkdə davam edir!

Əntiqə Rəşid

MERKEL: "Rusyanın təxribatlarına qarşı mexanizm hazırlanmalıdır!"

Almaniya Bundestəndə çıxış edən Kansler Angela Merkel bəyən edib ki, Avropa İttifaqı Rusyanın təxribatlarının qarşısının alınması üçün vahid mexanizm hazırlamaqdır.

"Son aylar baş verən hadisələr göstərir ki, biz Rusyanın təxribatlarına birləşdə düşünləmiş mexanizmlərlə deyil, düşünülməmiş cavablar veririk, bu isə kifayət etmir. Biz Rusyanın hibrit hücumlarına yanız birgə razılaşdırılmış mexanizmlərlə cavab verməliyik" -deyə Merkel çıxışında bildirib.

Rüstəm Hacıyev

hansı mənə daşıdığını oxuculara çatdırır. Məqalə ilə Türkiyənin <http://azerhaber.com>, <https://www.gazetekars.com>, igdir15temmuzgazetesi.com, yesligidir.com saytlarında tanış olmaq olar.

Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

No 67 (2248) 26 iyun 2021-ci il

Bu gün bütün dünyanın qarşılaşdığı yanaşma prinsipi var. Bu prinsip də bir üzlülər, bir sifətli deyil. Belə ki, artıq termin şəklini almış "ikili yanaşma" siyaseti bir prinsip olaraq mövqeyini möhkəmlətmış və bu da ayrı-ayrı ölkələrə qarşı fərqli yanaşmalarla yaddaşa köçür. Belə ki, böyük güclərin özəl maraqları, həmcinin ayrı-ayrı güc mərkəzlərinin, xüsusilə iqtisadi və hərbi maraqların hakim olduğu

rımıza qarşı və bu torpaqların sahiblərinə yaşadılan qətlamlara, faciələrə görə BMT-nin 4 qətnaməsi olmasına baxmayaraq, həmin qətnamələr bir kağız parçası kimi bir kənara atılmış, heç kimin də diqqətini çəkməmiş. Hətta o qətnamələri icra etməli olanlar belə etinadsızlıq göstərmişdilər. Amma Fransanın, eləcə də ermənipərest mövqə tutan digər dövlətlərin, ən ali bir məsələdə nümayiş etdirikləri reaksiya az qala bəşə-

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkışafı Agentliyi

dirmiş və dünyaya göstərmişdir ki, onlar ədaletin, haqqın yanındadırlar. Cənab İlham Əliyev həmin görüşdə qeyd etmişdir ki, "Pakistanın digər yüksək rütbəli rəsmiləri, parlament üzvləri və ictimai xadimləri Ermənistan ordusunun tam məğlubiyyəti və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə nəticələnmiş, 44 günlük müharibə ərzində bizi dəstəklədilər".

Bu fikirlər bir daha sübut edir ki, dünyanın ikili standartları hansı qaynaqlar-

Dünyanın ikili standartları: Azərbaycan və Ermənistana münasibət

qurumlar daha çox özlərinə sərf edən, özlərinin maraqlarını reallaşdırmağa imkan verən şərtlərdən çıxış edərək prinsip yaradırlar. Bu da son nəticədə, bir məsələyə, bir yanaşmaya iki münasibəti ortaya qoyur.

Bu mənada Azərbaycana və Ermənistana BMT-nin üzvü olan bərabər hüququ olan iki dövləte yanaşma özünün ikili xarakteri ilə həmişə diqqəti çəkib. Təkcə son 30 ilin proseslərinə diqqət yetirsek görərik ki, ən ali qurumlardan tutmuş ən kiçik ictimai təşkilatlara qədər gələn siyasi yolda və bu adını çəkdiyim qurumlar sırasında həmişə Ermənistana özəl bir sevgi, Azərbaycana qarşı isə ya qərəz, ya laqeydilik, ən yaxşı halda isə münasibət bildirməmək hakim olubdur. Yəni, bizim haqqımızda söhbət düşəndə susmağa üstünlük veriblər. Məlum olduğu kimi 30 il işgal altında qalan torpaqla-

ri bir faciə kimi gündəmə getirilib. Ona görə də Azərbaycan Prezidenti bütün görüşlərdə və çıxışlarında birmənalı şəkildə vurgulamışdı ki, "Bizim bir dövlət, bir xalq olaraq yalnız bir istəyimiz, bir məqsədimiz var. O da sərhədlerimizin bərpası, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi. Biz bu məsələnin sülh yolu ilə həllinin tərəfdarıyız. Təessüf ki, sülh yolu ilə həll edilmə prosesinə dəstek verən, onu gerçəkləşdirməsinə çələşan konkret qüvvələr yoxdur".

Bu gerçek həqiqəti birmənalı şəkildə dünyaya çatdırın Azərbaycan Prezidenti onu da vurğulamışdı ki, "Azərbaycan tərəfi tarixi ədalətsizliklə heç vaxt barışmayacaq və öz ərazisində ikinci erməni dövlətinin yaranmasına icazə verməyəcəkdir". 44 günlük Büyük Vətən Müharibəmiz Ali Baş Komandanımızın fikri, iradəsinə gerçəkləşdirdi.

Bütün dünya gördü ki, maraqlı güclərin hansı formada yanaşmasından, hansı prinsiplərdən çıxış etməsindən asılı olmayıaraq Azərbaycan öz haqqını bərpa etdi, öz hüququnu, öz əsgərinin gücünü rəsmiləşdirdi. Təbii ki, bu da əzəldən bize qarşı aqressiv mövqə tutanlara, Ermənistana dəstək verənlərə ağır bir zərbə oldu. Onlar bu zərbədən yayınmaq, həmcinin prosesi əvvəlki mərasına qaytarmaq üçün versiyalara, təxribatlılara, bəyanatlara üstünlük verməye başladılar. Hətta Minsk qrupunun həmsədrlərindən biri olan Fransa açıq şəkildə erməniləri müdafiə etməyə, onların "məzliumluğunu" qabartmağa çalışdı. Buna baxmayaraq, Azərbaycanın yanında olan dövlətlər, xüsusilə, Türkiyə və Pakistan, həmcinin üçtərəfli bəyanatı imzalayan Rusiya öz mövqeləri ilə göstərdilər ki, Azərbaycan tərəfi torpaqlarını işğaldan azad edir. Bu müharibədə məqsəd işgalçını öz yerində oturtmaq, ədaləti bərpa etmək idi. Azərbaycan da bu məqsədinə çatıb.

Son ayların siyasi mənzərəsi göstərir ki, artıq Ermənistani açıq-ashkar müdafiə edən Fransa, Kanada və digər dövlətlər müəyyən nüanslarda geri çəkilir, hətta bəzən öz yalnızlıqlarını düzəliş edirlər. Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramovun xarici ölkələrdəki həmkarları ilə temasları, aparılan danışqlar, eləcə də Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Hikmət

Hacıyevin ən yüksək səviyyələrdəki açıqlamaları dünya mediasında tirajlanmaqla mövzunun mahiyyətini şərh etmiş olur. Belə ki Türkiyədə, daha dəqiq desək, Antalyada keçirilən son toplantida Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramovun Azərbaycan reallıqları ilə bağlı çıxışı ayrı-ayrı dövlətlərin nümayəndələri ilə görüşləri dediyimiz fikirləri bir daha təsdiq edir. O ki, qaldı ölkə daxilində məsələnin daim gündəmdə saxlanması, onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycana səfər edən yüksək çinli xarici dövlətlərin təmsilçiləri həm Prezidentimizin qəbulunda, həm də digər dövlət adamları ilə görüşlərdə böyük qələbəmizlə bağlı bilgiləndirilir, onlara ətraflı məlumatlar verilir. Gösterilən video materialları, tarixi sənədlər, faktlar, ermənilərin tövətdikləri cinayətlərin xronikası sərgilənərkən bu faktlar qarşısında hər kəs susmalı olur. Çünkü gerçəyin qarşısında heç nə demək mümkün deyil. Elə Azərbaycan Prezidentinin Pakistanın yüksək çinli təmsilçiləri ilə, xüsusən Pakistanın quru qoşunlarının komandən, ordu generalı Qamar Caved Bacvan ilə görüş zamanı vurğulamışdı ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün berpasında qardaş Türkiyə ilə yanaşı, Pakistan da ilk andan öz həmrəyliyini nümayiş et-

dəndi, boy göstərsə də, bunun qarşısına Azərbaycan əsgərinin çıxmazı artıq bir həyat reallığıdır. Bu reallığın gücü də xalqdandı, dəmir yumruqdandı. Onun qarşısında kimse duruş gətirə bilməz. Doğrudur, dünyanın ayrı-ayrı nöqtələrində, xüsusilə Fransada, Kanadada, Avstriyada və digər məməkətlərdə erməni təxribatları bu gün də davam edir. Amma həm Azərbaycan dövlətinin apardığı xarici siyaset, həm də diaspora təşkilatlarımızın bugünkü iş üslubu düşməni, yeni erməni tərəfini yerindəcə susdurmağa imkan verir. Deməli, bize qarşı sərgilənən ikili yanaşma artıq öz ömrünü başa vurmaq üzərdir. Bunun da ən birinci və ən böyük səbəbi təbii ki, böyük Zəferimizdir! Həmin Zəfer Azərbaycanın hərbi qüdrəti ni göstərməklə yanaşı, ölkəmizin iqtisadi inkişafına da yeni bir imkanlar yaratdı. Ona görə də işğaldən azad olunmuş torpaqlarımızı bərpa etmək, orada yeni ağıllı kəndlər, şəhərlər salınmasında iştirak etmək üçün xarici şirkətlərin də müraciətləri artır. Dünya artıq Azərbaycanın yeni növrağının görür və bu növrağın gerçəkləşməsində iştiraka maraq göstərir.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

26 iyun 2021-ci il

AMEA MEK-in "Qarabağ müharibəsi qəhrəmanları"

Fondunun rəsmi açılış mərasimi keçirilib

24 iyun tarixində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanasında (MEK) "Qarabağ müharibəsi qəhrəmanları" Fonduun rəsmi açılış mərasimi baş tutub.

Öncə MEK-in rəhbərliyi və kollektivi İkinci Fəxri xiyabani ziyan ediblər. Şəhidlerimizin əziz xatirəsi ehtiramla yad edilib, məzarları üzərinə gül dəstələri qoyulub.

Rəsmi açılışda AMEA-nın elmi tədqiqat institutlarının rəhbərliyi, elm xadimləri, millət vəkilləri, Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri, Türkəyinin Azərbaycandakı hərbi atəsesi, Qazaxistanın Azərbaycandakı səfirliyinin I katibi, Qarabağ müharibəsi iştirakçıları, qaziler, Milli Qəhrəmanlar və şəhid ailələrinin üzvləri iştirak ediblər.

AMEA MEK-in baş direktoru, professor Məmməd Əliyev Azərbaycan kitabxana sistemində bir ilk

olan MEK-də belə fondun olması əhəmiyyətlidir. Çünkü ziyali öz qəhrəmanını daha yaxından tanımda cəmiyyətin digər hissələrinə də tövliq edir, öyrədir":- deyə baş direktor bildirib.

Professor Məmməd Əliyev, həmçinin Azərbaycanda bu mövzu ilə bağlı mətbuatda dərc ediləcək məqalələr, elmi nəşrlər, müdafiə

bəsinin veterani, polkovnik-leytenant Müşviq Səmidli çıxış edib. M.Səmidli çıxışında qardaşının uşaqlıqdan vətənpərvər böyüdüyüünü bildirib, şəhid polkovnik Babək Səmidlinin Vətən müharibəsində iştirakından, Ordumuzun möhtəşəm Qəlebəsindən də geniş danişib.

44 gün davam edən Vətən müharibəsində Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin tərkibində döyüş əməliyyatlarında fəal iştirak etmiş və hərbi qulluq vəzifələrini şərəflə yerinə yetirmiş qazi Ceyhun Məmmədov çıxış edib. Qazi keçdiyi döyüş yolundan, orduada olan böyük ruh yüksəkliyindən, vətənpərvərlik hissələrindən, Ali Baş Komandana sonsuz inamdan danışib, Vətən müharibəsində sağlamlığını qismən itirən döyüşçülərə göstərilən dövlət qayğısından razılığını bildirib.

Açılmış tədbirdə "Qarabağ müharibəsi qəhrəmanları" fondunun rəhbəri Röksənə Səfərzadə çıxışında qeyd edib ki, dövletin və ictimaiyyətin dəstəyi, AMEA rəhbərliyinin yaxından köməkliyi və MEK-in təşəbbüsü ilə yaradılan fondun zənginləşdirilməsi istiq-

olunacaq dissertasiyalar ilə fondun daha da zənginləşəcəyindən əminliyini ifadə edib.

Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik İradə Hüseynova çıxış edərək MEK-də 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan qələbəni əbədiləşdirmək üçün yaradılan "Qarabağ müharibəsi qəhrəmanları" fondunun böyük təşəbbüs olduğunu bildirib. Akademik İradə Hüseynova Vətən müharibəsində tarix yayan Milli Qəhrəmanlar, şəhid, qazi və müharibə iştirakçılarının qəhrəmanlığından söz açaraq, onlar haqqında yazılan kitabların kitabxanada əbədi qorunacağı və gələcək nəsillərə ötürülməsinin vacib olduğunu qeyd edib.

Türkiyənin Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Cahit Bağcı çıxışında vurğulayıb ki, Türkiyə və Azərbaycan arasındada inanılmaz bir qardaşlıq var və Qarabağ Zəfərində bu qardaşlıq daha da önə çıxdı. "Türkiyə həm siyasi, həm mənəvi cəhətdən hər zaman Azərbaycanın yanındadır. Bu dəstək iki ölkə arasında olan qardaşlıq mövqeyinin tozahüründür. 3000-ə yaxın şəhidi hörmətlə anıriq, qazılərə can sağlığı arzulayıriq. Zəfəriniz şanlı olsun, mübarək olsun!"- deyə cənab səfir vurğulayıb.

Tədbirdə 2020-ci il noyabr ayının 23-də Suqovuşan ərazisində minaya düşərək, Vətən müharibəsinin şəhidi, polkovnik Babək Səmidlinin qardaşı I Qarabağ müharibi.

mətində müharibə iştirakçıları və ailələri ilə əlaqələr qurulub. Birinci və İkinci Qarabağ müharibəsinin şəhidləri, qazileri, iştirakçıları haqqında məlumat bazası yaradılıb və bu proses hələ də davam edir. Bundan əlavə, fondda olan nəşrlər və ədəbiyyatlar e-kataloqa daxil edilərək, rəqəmsallaşdırılır. Elektron bazada Azərbaycan və xarici dillərdə informasiya resursları, bibliografik məlumatlar, Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrinə dair aparılan tədqiqatlar yer alı".

Tədbirdə çıxış edənlər millət vəkili Tamam Cəfərova, millət vəkili tarixçi, professor Anar İsgən-

dərov, Lənkəran Dövlət Universitetinin prorektoru, dosent, şəhid Vüsal Kazimovun atası Kamran Kazimov, Slavyan Universitetinin prorektoru, dosent Xanım Sultanova, Milli Qəhrəman, şəhid İlqar Mirzəyevin oğlu, "Yaşat" fondunun əməkdaşı Elvin Mirzəyev, Xocalı sakini Mürvət Məmmədov Vətən müharibəsində şəhidlik zirvəsinə ucalmış qəhrəman oğullarımızın, qazilərimizin və digər hərbi qulluqçularımızın göstərdikləri qəhrəmanlıqları baredə fəxri və qururla danişaraq onların adlarını əbədiləşdirmək istiqamətində AMEA MEK-in gördüyü işləri yüksək qiymətləndiriblər.

Tədbir zamanı Beynəlxalq Muğam Mərkəzi solisti, Almaxanım Əhməddi tərəfindən "Xudayar təsnifi" və gənc xanəndə Anar Məmmədovun ifasında "Qarabağ" mah-nisini təqdim olunub.

Tədbir zamanı MEK tərəfindən Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin böyük oğlu, ulu öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Qarabağ bölgəsində müxtəlif dövrlərdə çəkilmiş fotosəkilləri, "Qarabağ Azərbaycandır!" guşəsində 50-ə yaxın müharibə iştirakçılarının fotosəkilləri, onların şəxsi kitabxanalarından ailələri tərəfindən fonda hədiyyə olunan kitablar-dan ibarət kolleksiya, Azərbaycan Respublikasının Xəritəsi üzərində 3000-ə yaxın şəhid adalarının əks olunduğu "Zəfər me-

Gerasimov
dünya liderlərini
şoka saldı

Rusiya Federasiyası
Silahlı Qüvvələrinin Baş
Qərargah rəisi Valeri
Gerasimov Moskvada
keçirilən Təhlükəsizlik
üzrə IX konfransındakı
çıxışında, ölkəsinə qarşı
istənilən təcavüzə qarşı
nüvə silahından istifadə
eda biləcəklərini bəyan
edib.

"Ölkəmizin təhlükəsizliyi istənilən silahlardan istifadə edilməklə təcavüzə məruz qaldığı zaman Rusiya tərəfi nüvə silahından istifadə etmək hüququndan istifadə edəcək" - deyə xəbərdarlıq edib.

Rüstəm Hacıyev

Türkiyəyə qarşı
plan: Bolton
FETÖ-çularla
təşkilat yaratdı

ABŞ-in paytaxtı Va-sinqtonda Türk Demokratiya Layihəsi adlı təşkilat qurulub.

Təşkilatı ABŞ Prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə keçmiş müşaviri Con Bolton, eks-prezident Coret Bushun qardaşı Ceb Bush, İtalyanın keçmiş xarici işlər naziri Ciulio Terzi di Santaqata, Mark D. Valles, keçmiş senator Cozef Liberman, eks-prezident Coret Bushun eks-müşaviri Frensiz Taunsen, Kolumbiya Universiteti İnsan Haqları Araşdırma İnstitutunun Sühl İnşası və Haqlar Programının direktoru David L. Filips yaradıb.

Təşkilatın yaradıcıları arasında Fətullah Güllənə yaxınlığı ilə seçilən Süleyman Özərənin də yer aldığı vurğulanıb.

Bununla bərabər təşkilatda Türkiyənin axtarışa verdiyi FETÖ-çu Aykan Ərdəmir də yer alıb.

Təsisçilər yeni təşkilatın məqsəd və vəzifələrinin Türkiyədə demokratiani təşviq etmək olduğunu bildiriblər.

MEHRİBAN

Faiq QISMƏTOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

Kəndxudanı gör, kəndi çap

Yaxud Operativ Qərargahın əndrabadi işləri

Adam lap məttəl qalır. Bilmir, belə xəbərlərdən ya ağlasın, ya da gülsün. Amma bu xəbərlər bizi gülməkdən çox, ağladır. Və daha doğrusu, papağımızı qabağımiza qoyub düşünəndə görürük ki, deyəsən, bu Operativ Qərargah camaatla əməlli-başlı məzələnir ey! İndi mən bir-bir deyim, görün düz deyirəm, ya duz demirəm. Ölkəmizdə UEFA çempionatı ilə əlaqədar olaraq Bakıda keçirilən Olimpiya Stadionunda insanların futbola baxması üçün bir balaca şərait yaradıldı. Yəni, şənbə-bazar günləri avtobuslar da işlədi, metro da. Və buna görə elə sevincindən papağını göye atanlar da odur.

...Amma deyəsən tez sevindik. Çünkü adı günlərdə ictimai nəqliyyat işləsə də, şənbə-bazar günləri fəaliyyətini dayandırır. Ay hörmətli Operativ Qərargah və orda əyləşən hörmətli məmurlar! Nə üçün altıncı, bazar günləri ictimai nəqliyyat və metro işləmir? Guya həftənin beş günü virusa yoluxmur, amma iki gün virusa yoluxa bilərik? Bax, belə əndrabadi qərarlar inanın camaati lap boğaza yığıb. Elə bilirsəniz, sizin kimi hamının imkanı var. Vallah, tay camaatda pul qalmayıb ey! Şənbə-bazar günləri xəstəsinə baş çəkmək istəyən, qohumunun yasına gedib başsağlığı verən, eləcə də başqa dərdlərinə əlac qılmağa çalışan adamların cibində indi sıçanlar oynayır. Çünkü taksiyə verməyə tay pulları qalmayıb. Camaat da deyir ki, yəqin bu taksi şirkətlərinin Operativ Qərargahla yaxşı əlaqələri var. Nə bilim vallah, camaat elə deyir. Əgər bu əlaqə olmasaydı, o taksi şirkətləri qiymətləri qaldırmaz və camaatın cibini soy-mazdır. "Od olmasa, tüstü çıxmaz"- deyiblər. Görünür, indi də nəsə bir şey var ki, camaat arasındabu cür səhbətlər gəzir.

Operativ Qərargahın bir əndrabadi işi ondan ibarətdi ki, bilmirsən toyə icazə verilib, ya yox?! Belə icazədənsə, heç veril-

məsə yaxşdı. İnsanların gözünə kül üfürmək lazımdır. Onsuz da pullu adamlar pandemiyanın ən pik nöqtəsində belə restoranlarda toy eləyiblər. Babalı deyənlərin boynuna. Hər hansı rayonun böyükərini görüb razılığını alandan sonra bu cür toyalar Bakıda istənilən qədər keçirilir. Hətta mətbuatda yazılımışdı ki, gün ərzində 200-ə qədər gizli toyalar keçirilir. Burda da istər-is-təməz xoruzun quyuğu görsənir. Yəni, polisin icazəsi olmasa, nəinki toy, hətta 5-6 nəfərlə bir yerdə yas məclisi də qura bilməz.

Şabrandə bir dəfə kasib bir kişinin oğlu əsgərdən gəldiyinə görə, həyətində 5-10 nəfərə süfrə açmışdı. Az qala o adamın dərisini boğazından çıxarmaq istədilər. Tay bilmirən nə qədər cərimə elədilər. Amma görünən bu idi ki, bir kasibin da qanını itin qanına döndərilər. Axı bizdəki vəzifəli şəxslərin gücü kasib və kimsəsən adamlara çatır. Hünəriniz var, gedin o "bərkgedən" şadlıq saraylarında keçirilən qeyri-qanuni toyların qarşısını alın. Gedə bilməzsınız. Basib gözünüüzü çıxaralar!

Belə-bələ əndrabadi işlər Operativ Qərargahı camaatın gözündən salır. Heç elə bil ki, Operativ Qərargahın rəhbərliyi və üzvləri Azərbaycanda yaşır. Məşədi İbadın sözü olmasın. "Tarixi-nadiri" oxumasam da, çox kitablardan xəberimiz var. Amma Operativ Qərargahın çıxardığı qərarlardan isə baş açmaq elə də asan deyil. Deyilir ki, 50 nəfər toy olan yerdə hamı maskadan istifadə eləməlidir. Niyə, qardaş? 50 nəfər bir ailənin, bir qohumun üzvləridi. Onlar hər gün olmasa da, tez-tez görüşürlər. Heç xəstələnmirlər də. Əgər belədirse, gedin o basa-bas olan avtobusların salonuna baxın. Çoxu avtobusa mənən kimi maskanı çıxarıra ya cibinə qoyur, ya da çənasına salır. Görəndə ki, polis yoxlama aparır, o dəqiqə maskanı ağızına keçirir. Yaxud hər axşam

restoranlara, kafelərə və digər əyləncə yerlərinə baxın, 200-300 nəfərin iştirak etdiyi o restoranlarda nə maska taxan var, nə də dezinfeksiyadıcı məhlullardan istifadə edənlər.

Bax belə-bələ qəribə işlər insanları lap boğaza yığıb. Elə bil ki, bu xalqa, bu millətə əziyyət vermək üçün hər gün yeni bir problem yaradır və bu problem də günbəgün da-ha da böyüyür. İndi gələk, 150 nəfərlə bağlı keçiriləcək toy məclislərinə! Burda da əndrabadi işlər özünü göstərir. Yəni bu 150 nəfər toyda iştirak edənlərin hamisində Covid pasportu olmalıdır. Bax bu hoqqadan baş açmaq mümkün deyil. Adam var ki, xəstəliyi ilə əlaqədar vaksin vurdurmayıb, yaxud da digər səbəblər mövcuddur. Bu insanlar neyləsin, indi sabah qohumunun toyuna getməsin? Məşədi İbadın sözü olmasın, durub hasardan boylangsın.

Bax, mənim bacım qızının iyulun ortasında toyu olacaq. Nə mən, nə də xanımım, səhhətimizlə əlaqədar peyvənd olmuşuq. Belə çıxır ki, mən bacım qızının toyunda iştirak etməyəcəm. Burda insan hüquqlarının pozulması ilə yanaşı, milli dəyərlər də tapdanır. Məsələn, mən həmişə qohum-əqrəbanın toyunda bir ziyalı olaraq tamada tərəfindən söz deməyə dəvət edilmişəm və öz xeyir-duamı vermişəm. İndi bacım qızının toyunda xeyir-dua verə bilməyəcəm?! Bax, bunu başa düşmək, anla-maq olmur.

Bir adamın rayon yerində 2 hektar sahəsi var. Hər tərəf də yaşıllıqdır. Yəni, ağaclar, güllər, çiçəklər adama gəl-gəl deyir. Bu 2 hektar sahədə 150 adam açıq havada toyda iştirak edirəsə, qardaş, qadan alım, orda Covid pasportuna nə ehtiyac var?! Bu Covid pasportu isə hənsi qurumlarınsa pul qazanmasına hesablanmış bir yoldur. Deyilənlərə görə polis, Qida Təhlükəsizlik Agenti və Vergilər bu məsələlərə nəzarət edəcək. Bilirsiz də, bizdə də nəzarət ondan ibarət-

dir ki, kimlərdənsə bu qadağalarla bağlı bir şey qoparılsın. Yəni həmin nəzərətəcisi orqanlar qanunun alılıyindən daha çox öz maraqlarını üstün tutublar. Bəlkə belə deyil? Bura Azərbaycandır. Kimin nə işlə məşğul olduğunu hamı yaxşı bilir. Biz demirik ki, ucdantutma bu məsələlərdə qanun pozuntusu olacaq. Biz deyirik ki, sünü yaradılacaq və şəxsi maraqlara xidmət ediləcək anlar aradan qaldırılsın.

İndi deyirlər ki, şadlıq sarayları ilə toy sifarişçiləri arasında müqavilələr imzalanacaq. Hər iki tərəfin öhdəliyi var. Elə bil ki, ölkələr arasında bir siyasi saziş imzalanır. Bunu bu qədər də şışırtmək və insanların ciyinine həddindən çox yüksək qoymaq val-lah, çox ağır bir məsələdir. Camaat kef eləmir ey, camaat toy eləmək istəyir, sevinmək istəyir, evinə gəlin getirmək istəyir. Amma bu ki, əndrabadi qərarlar var, toy eləyənlərin qanını qaraltmaqdan, cibini soymaqdan, işini pozmaqdan savayı başqa bir şeyə xidmət eləmir.

Toylara nə qədər çox nəzərətəcisi orqanlar nəzərat etsələr, bir o qədər də insanların qanı qaralacaq, toyalar istədikləri kimi keçirilməyəcək. Qoyun camaat əməlli-başlı toy eləsin! Heç kəsin başının üstünü ərəbzəngi kim kəsdirib nöqsan axtarmayı və iki daşın arasında pul qazanmaq haqqında düşünməyin. Vallah, bu yaziq camaat, bu kasib camaat təzə-təzə sevinir. Torpaqlarımız qayıtdı - sevindik! Toyulara icazə verildi - sevindik! Tay be-le yox da.

İndi də yüz bəhanə getirib bu toyların üstündə bu qədər çoxlu nəzarət qoymayı. Toya nəzarət yox, toya kömək etmək la-zımdi. Və hamımız deməliyik ki, kim toy edirəsə, "Allah mübarək eləsin". Amma "Allah mübarək eləsin" evezinə başqa söz demək istəyənləri susdurmaq lazımdı və camaatın toy şənliyinə qəsdən burnunu soxmağa çalışan məmurların yerinə oturulmasına böyük ehtiyac var.

26 İyun Silahlı Qüvvələr günü münasibətilə Vətən Müharibəsi qazilərinin tibbi müayinəsi aksiyası

Vətən Müharibəsi Əlliərinə Kömək İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə 26 İyun Silahlı Qüvvələr günü münasibəti ilə 100 nəfər Vətən Müharibəsi qazisi və onların övladlarının tibbi aksiyası həyata keçirildi.

Vətən Müharibəsi Əlliərinə Kömək İctimai Birliyin icraçı direktoru Zəmin

Zeynal mətbuata açıqlamasında bildirdi ki, 23, 24, 25 iyun tarixlərində 3 gün davam edəcək. Tibbi aksiya zamanı Qazilərimiz və onların övladları üçün bütün tibbi müayinələr, həkim qəbulu, labarator analizləri və digər tibbi xidmətlər pulsuz təşkil edilib.

İctimai birlik tərefindən Şəhid ailələri və Qazilərə ictimai, siyasi, sosial də-

tək yönümlü layihələrimiz gələcəkdə də uğurla davam etdiriləcək.

Birliyin icraçı direktoru onu da qeyd etdi ki, bu cür tibbi əhəmiyyətli tədbiri təşkil etməkdə əsas məqsəd Cənab Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın Şəhid ailələri və Qazilərlə bağlı hə-yata keçirdikləri sosial dəstək

programına uyğun olaraq, ictimai, siyasi kursu əsas götürərək 44 günlük haqqı savaşında torpaqlarımızın azadlığı uğurunda gedən döyüşlərdə fədakarcasına döyüşərək sağlamlığını itirmiş qazilərimizə hər cür diqqət və qayğı ilə yanaşı tibbi cəhətdən də dəstək olmaqdır.

Hörmətlə,
Nicat Abbas,
Mətbuat xidmətinin əməkdaşı

ƏDALƏT •

26 iyun 2021-ci il

Taşirdən Qarabağadək: Milyarderin cinayətkar fəaliyyəti

Ermənistən Baş nazirinin vəzifəsinə icra edən Nikol Paşinyanın "Taşır" şirkətlər qrupunun təsisçisi, erməni milyarder Samvel Karapetyanla görüşüb.

Bu o Samvel Karapetyanın dəfələrlə "Forbes" və "Bloomberg" jurnallarında ilin milyarderləri siyahısında adı çıxıb. Azərbaycan isə onu "Qarabağ qanunsuz yollarla silah, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr, hərbi texnika, əsgəri ləvazimatlar daşıdıǵına görə tanır. Hətta Tovuz döyüslərinən həmən sonra Rusyanın Ermənistana 400 tondan çox silah ve hərbi texnika verməsində Rusiyada yaşayan bu 3 milyarderin : Samvel Karapetyanın, Ara Abramyanın, Ruben Vardaryanın adı hallanır. S. Karapetyanın bütün bu işlərə görə ittihəm olunaraq Azərbaycan Respublikası tərəfindən beynəlxalq axtarışa verilib.

Maraqlı nüansın biri de odur ki, ötən ilin dekabrında İş adamı Qarabağdakı uğursuz fəaliyyətə görə hökumətin istəfa vermesini, hakimiyyətin qansız dəysidirilməsini vacib sayır və Nikol Paşinyanı istefaya səsləyirdi.

Tanımayanlar üçün: Samvel Karapetyan kimdir?

Samvel Karapetyan 1965-ci il avqustun 18-də Sovet Ermənistəninin Kalinino (indiki Taşır) şəhərində anadan olub. (bu o Kalinino şəhəri idki, 90-ci illərin əvvəllerində Sumqayıt və Bakı ermənilərinin çoxu buraya üz tuturdular və "qaçın" statusu alırdılar)

Ali təhsilini isə Yerevan Texniki Institutunun maşınçayırma fakültəsində alıb. Samvelin bütün biznesinin başında Ermənistəni çiçəkləndirmək, inkişaf etdirmək durdurdu. O, uzun illərdir Rusiyada qazandığı maliyyə vəsaitlərini Ermənistən və Azə-

baycanın işgal altındakı Dağılıq Qarabağ bölgəsinin investisiya layihelərinə yatırır.

Medianın məlumatlarından

"Məsələn, 2012-c ilin oktyabrında Yerevanın mərkəzində ölkədə ilk iri ticarət kompleksi - "Dalma Garden Mall" istifadə verilib. Prezi-

dent Serj Sarksyanın açılışında iştirak etdiyi kompleks 43 min 500 kvadrat metr ərazini əhatə edir və 52 milyon dollara tikilib. Tikintinin bütün maliyyə xərcini Samvel Karapetyan ödəyib. Bununla yanaşı, Karapetyana məxsus "Taşır" şirkəti 2011-ci ildən bəri dəyeri 25 milyon dollar olan Yerevan şirkinin yeni binasını tikir. "Taşır" şirkətinin xeyriyyə işləri ilə məşğul olan strukturları ölkənin müxtəlif bölgələrində iri təhsil-səhiyyə obyektlərinin tikintisini gerçəkləşdirirlər. Hər il keçirilən "Hayastan" Ümu-

merməni Fondunun telemarafonla-rına Karapetyan milyonlarla vəsatit ayırrı.

2013-cü ilin dekabrında isə onun sponsorluğu ilə Azərbaycanın işgal altındakı Xankəndi şəhərində dəyeri 25 milyon dollar olan xəstəxananın açılış mərasimi keçirilib. Bundan başqa, erməni biznesmen Ermənistən ordusuna dəyeri 200 min dollar olan 5 hərbi maşın da hədiyyə edib.

Samvel Karapetyanın kiçik qardaşı Karen Karapetyan hakimiyyətdəki Respublika Partiyasının əsas simalarından biridir. Karen Karapetyan 1995-ci ildən bu günə qədər 4 dəfə Ermənistən parlamentinə hakim partiyanın deputat seçilib. Bundan başqa, 2008-2011-ci illərdə Serj Sarksyan administrasiyasının rəhbəri, 2012-ci ildə isə Yerevan şəhərinin məri vəzifələrində çalışıb.

Ermənistən mətbuatının məlumatına görə, Samvel Karapetyan tez-tez Ermənistən gelir. Onu prezident Serj Sarksyan, baş nazir Ovik Abramyan, "Çiçəklənen Ermənistən" Partiyasının

sədri və Ermənistənən ən zəngin biznesmen sayılan Qaqik Çarukyan, Respublika Partiyasının biznesmen deputati Samvel Aleksanyanla dostluq münasibətləri birləşdirir. 2012-ci ildə Ermənistənə növbəti gelişi zamanı erməni olyarxalar "Zvartnoss" hava limanının uçuş zolağını 2 saat bağlayaraq, ele uçuş zolağında təmtəraqlı ziyanət teşkil ediblər. Ziyanətin davam etdiyi 2 saat ərzində heç bir təyyarə Yerevana enə, yaxud havaya qala bilməzdi.

Mətbuatadan uzaq gəzən və şəxsi həyatını hər kəsdən gizli saxlayan

Samvel Karapetyan 3 uşaq atasıdır. Ermənistən mətbuatının məlumatına görə, onun qızı deputat Samvel Alekseyanın yaxın qohumu ilə evlidir. 2 oğlu isə Britaniyadakı elitar təhsil məssesi lərində oxuyur."(Modern.az)

Şəxsi sərvəti Ermənistən dövlət büdcəsindən 2 dəfəyə yaxın çox olan Samvel Karapetyan 2,5 milyard dollar şəxsi sərvətə Rusiyanın 39-cu ən zəngin iş adamıdır. O, Ermənistən hakimiyyətinin cəkindiyi və bütün isteklərini həvəsle yerine yetirdiyi biznesmen kimi tanınır.

Qarabağ qeyri-legal yollarla silah daşıdıǵına görə, eyni zamanda Karapetyan Samvel Sarkisoviç, David Qalustyan və Ara Abramyan CM-nin 100.1 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, hazırlama və ya başlama), 218.1 (ağır və ya xüsusiələr ağır cinayətlər törətmək məqsədilə cinayətkar birlik yaratma), 228.3 (qanunsuz olaraq odlu silah, partlayıcı maddələr və qırğular elde etme, başqasına verme, satma, saxlama, daşma və ya gəzdirme mütəşəkkil dəstə tərəfindən tərəfdildikdə), 279.1 (Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr və ya qruplar yaratma, elecə de onların yaradılmasına və fəaliyyətində iştirak etmə, onları silahla, döyüş sursatı ilə, partlayıcı maddələrlə, hərbi texnika ilə, yaxud əsgəri ləvazimatla təchiz etmə), 206.4-cü (qacaq-malçılıq mütəşəkkil dəstə tərəfindən tərəfdildikdə) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək bərələrində həbs qətimkan tədbiri seçilməklə beynəlxalq axtarış elan edilib.

Yəqin ki, Paşinyan hakimiyyəti Robert Köçəryanı, Serj Sarksyanı Azərbaycana təhlükə verəkən Samvel Karapetyanı da unutmayaçaq... Ümid edək!

Əntiqə Rəşid

Rusiya rəsmən təhdid etdi: Təkrarlansa, məhv edəcəyik

Rusiya Britaniyanı təhdid edib.

Rusiya adından təhdidi Moskvanın Vyandası hərbi təhlükəsizlik və silahlanmaya nəzarət üzrə danişqılarda nümayəndə heyətinin rəhbəri Konstantin Qavrilov səsləndirib.

O, Qara dənizdə bir müddət önce baş verən insidentin təkrarlanacağı halda Britaniya gəmisi vuracaqlarına eyham vurub. Qavrilov çıxışı zamanı, həmcinin ABŞ-in keçmiş dövlət katibi Henri Kissingerin də sözlərini xatırladıb:

"Rusiya müharibə, qonaqpərvər, xeyirxahdır, amma möglubedilməzdir və tarix bunu 1000 ildən çoxdur təsdiqləyir".

Qeyd edək ki, bundan öncə Rusiya Britaniya gəmisinin Qara dənizdə orazi sularını pozduğunu iddia edərək, onun hərəkət istiqamətində atəş açıb.

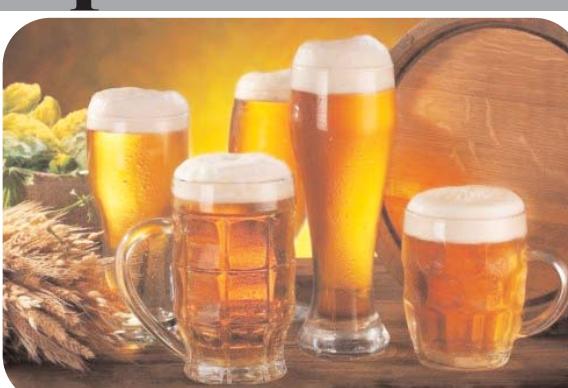
MEHRİBAN

Yayın yandırıcı havası pivənin də satışına müsbət təsir göstərib. Məlumdur ki, yerli istehsalla yanaşı xarici ölkələrdən də respublikamıza pivə idxlər edilir. Statistik məlumatına görə, Azərbaycana xarici ölkələr arasında ən çox pivə idxlər edən isə Rusiyadır. Amma bütün bunlara baxmayaraq, yerli pivə bazarında təmiz rəqabət hökm sürmür. Pivə tələbatın artması bəzi işbazlar qazanc xatirinə kustar üsulla pivə hazırlayan kiçik sexlər açmağa sövq edib. Gizli fəaliyyət göstərən belə sexlərin istehsal etdiyi pivələr isə əsasən butulkalarda deyil boşkalarda bazara buraxılır.

Belə məhsullar lazımi qaydalara hazırlanmadıqdan onu içən insanların sohbetində bəzi problemlər yaradır.

Uroloq Rafiq Səfərovun sözlərinə görə, keyfiyyətsiz pivə ilk növbədə insan orqanizmində böyrəklerin ümumiyyətlə böyrəyi xəste olan insanlar bu içkini qəbul etməkdən çəkinməlidirlər. O bildirir ki, belə pivələri içən insanların böyrəkləri funksiyasını get-gedə itirir.

Onun sözlərinə görə, tərkibinə zərərlər maddələr qatılan ucuz və keyfiyyətsiz pivələrdən mütəmadi istifadə isə böyrəklərin çürüməsinə gətirib çıxara bilər. Pivə-

müyyəyən etmək olar. Təmiz pivə şəffaf və parıltılı olur. Mütəxəssis deyir ki, saxta pivəni təmiz pivədən alicilar özləri də ayıra bilərlər. "İstehlakçılar butulkada olan pivənin saxta olub-olmadığını müyyənəldəşdirmək üçün butulkanı tərsinə çevirsinlər. Əgər o zaman butulkanın arxasında çoxlu qovucuqlar qalırsa deməli həmin pivə saxtadır. Ən qorxulu və sağlamlıqla zərəli pivə odur ki, pivəni az süzürsən ancaq həddən artıq köpüklənəməlidir. Əgər pivəni az süzüb

həddən artıq köpüklənirə, deməli, işbaşlar köpükəvəzedici kimi pivoyə yuyucu toz qatıblar:

"Keyfiyyətli pivə odur ki süzəndə 30 millimetrdən köpüyü az olmasın. Və 2 dəqiqə ərzində aşağı ensin". R.Əsgərovun sözlərinə görə, pivədə spirt de çox olmalı deyil. Mütəxəssis deyir ki, pivədə onənəvi olaraq 2,5 faizdən 7,5 faizə qədər spirt olur. Əgər tündlük 8 faizdən çox olarsa, bu o deməkdir ki, onun tərkibinə şəkər atıblar yaxud da hazırlanmış pivəyə sonradan spirt əlavə olunub. R.Əsgərov onu da əlavə etdi ki, pivəni xaricdən gətirəndə uzun müddət saxlamaq üçün onun tərkibinə müxtəlif qatqlar əlavə olunur. Həmin qatqların çoxu kimyəvi tərkibə malik olduğundan insan

organizmi üçün töhlükəlidir.

"Pivə qablaşdırılmış variantda 2-4 dərəcə temperaturda maksimum 20 gün müddətində saxlanıla bilər. Lakin təssüf ki, satışdakı pivələrin yararlı müddəti üzrində göstərilmir. Cəlləklərdəki pivənin isə ömrü 3 gündür. Saxlama müddəti başa çatandan sonra pivənin tərkibində turşuma prosesi gedir. "Bəzən xarab olan mal ittiyi getməsin deyə onu təzə pivə ilə qatışdırılar. Açıq pivə satışı şəbəkələrində çəlləyə 3 krant qoyular. Təzə pivəyə köhnəsi qatıldan sonra üzərinə su əlavə edilir. Əmtəə bazarında satılan pivələrin çoxunun qaiməsi yoxdur. 5 il bundan önce Almaniyanın Azərbaycana gətirilmiş "Heineken" pivələrinin qalan çələklərinə naməlum şəraitdə hazırlanmış pivəni töküb məşhur pivə markaları adı altında satırlar. Malların saxtalaşdırılması əsasən satış şəbəkələrində baş verir", - deyə mütəxəssis bildirib.

ILTİFAT

Sərin ölüm...

Saxta pivə satanlar çoxalıb

ƏDALƏT •

26 iyun 2021-ci il

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglu@mail.ru

Yazılması içimin istayı olan Etiraf

Başqa heç nə bilmirəm

Öncədən bir xatırlatma edim. Təbii ki, bunu hamı bilir. Amma mən də xatırlatmağı özümə borc sayiram. Deməli, yazılan hər bir yazı deyilən hər bir söz kimi onu dilə getirənin və yaxud yazanın məsuliyyət hisini də özündə ifadə edir. Bu mənada mənim yazılarım, xüsusilə "Ədalət" in şənbə sayı üçün yazdıqlarım həyatımın, düşüncələrimin, yaşamımın, xatırələrimin, xəyalımın, bir sözlə, bir insan olaraq özümə aid olan özəlliklərin sözlə ifadə olunmuş formasıdır. Təbii ki, bütünlükə yox, müəyyən nüanslarla və bir də təbii ki, mən yazı adımı olaraq həmin təqdim etdiklərimə uyğun özümən bədii donumu da biçırm. İstəyirəm ki, oxucu yorulmasın, bezməsin və ən vacibi imzamı görendə ötüb keçməsin...

Bəli, hər bir Allah bəndəsi kimi mənim demək olar ki, günümün 99 faizi özümlə, Allahımla, bir də içərisində olduğum məkanla səhbətdən keçir, səhbətdən ibarətdir. Demək olar ki, mən atdığım hər addımda xəyalıma, ürəyime gətirdiyim hər fikirdə, hər sözdə Allahımlın münasibətini nəzərə almağa çalışıram. İstəyirəm ki, nə sözümlə, nə hərəkətimlə, nə də varlığımı Allahsız olmayım. Heç kimin yanında yenə deyirəm, dinsiz, imansız, Allahsız kimi qalmayım. Bəlkə də kimlərse məni din fanatı saya bilər. Amma yox. Mən namaz qılmasam da, ibadətgahlara getməyi, nəzir bağışlamağı, fitrə verməyi, ruhları bir salavatla salamlamağı, gecə yatanda son duamı oxumağı, səhər oyananda günümə şükür etməyi unutmuram. Yəni, alnımı yerə döyüb sonra kiminə haqqına əl uzatıram. İçimdeki, ruhumdakı Allahımla temasdan əziz, müqəddəs mənim üçün heç nə yoxdur. İndi, bax, bu yazdıqlarımı oxuyub mənim nə qədər dindar olduğumu özünü müəyyənləşdirin. Bu haqqınıza qarışmiram. Amma məni dinsiz saymaq isteyənlər də deməyə sözüm olduğunu və bu ixtiyarı da özündə saxladığımı unutmuram. Bütün bunları yaşıma ipucu ona görə edirəm ki, mənim üçün Diqqət, Sayqı, Sevgi Allahın zərərləridi. Bu da o deməkdi ki, kimliyindən asılı olmayaraq, diqqətini, saygıını gördüğüm, sevgisini yaşadığım, diqqət, saygı, sevgi yaşatdığını hər kəsin həyatimdə olması, həyatima təsir etməsi mənə bütün mənalarda (hətta əzab versə belə - Ə.M.) mənə xoşdur. Bir az da dəqiq ifadə etsəm, Şərəfdi!

Deməli, bildiyimə görə "Aydan ari, sudan duru" olmaq bir ata deyimidi, bir hikməti kələmdi. Əger dünya tək məndən və yaxud səndən ibarət olsaydı aydan ari, sudan duru ifadəsinə bəlkə də heç ehtiyac qalmayacaqdı. Ona görə Allah insana görmək, düşünmək, müqayisə etmək və sonra fikir söyləmək haqqı verib. Bu haqqı yemək, tapdala-maq, ən azından insafsızlıqdır. Mən də bir Allah bəndəsi olaraq özümü aydan ari, sudan duru saymırıam. Heç belə bir iddiam da yoxdu. Lakin bili-bilə, düşü-

nərək və yaxud da qəsdən kiminsə haqqına əl uzatmamışam, kiminsə pənyini əlindən almamışam, yeməmişəm. Bacardığım qədər gücüm, imkanım daxilində bir Allah bəndəsi ömrünü yaşamağa çalışmışam. Bu işdə, daha doğrusu, bu istəkdə ən böyük yardımçı, əlimdən tutanım, yol göstərənim, hər zaman dediyim kimi öncədən Allahımlı, sonra da Sən və dostlarım olubdur. Həyat dərsi insanın yaddaşına birbaşa yazılır. Mən də sıxıntıları, ağrıları, evsiz-eşiksiz qalmağı, yurdsuzluğun, qəçqinliğin, şəhid nisqilinin nə olduğunu öz üzəyim və kafam tutumunda bili-rəm, anlayıram. Odur ki, ciyinimdəki missiyani adam balası kimi icra etməyə, daşımışa çalışmışam və çalışıram. Dünən də belə olub, bu gün də belədi, sabah da əgər salamat olsam, belə davam edəcək. Odur ki, içimi didib-parçalayan, haqlı-haqsız basqları, ağrıları yola vermək, daha doğrusu, sona kimi daşımıq istəyimi Allahımlın və sənin varlığınla reallaşdırmaq yolunu tutmuşam. Və hətta yuxudan oyananda da sökülen dan yerinə baxıb, piçildəmisişam:

*Oyanmayıb, yuxuludur bu səhər,
Yuxusunu kim yozacaq gözümün?!
Sıralayıb hərfləri birtəhər -
Misrasını kim yazacaq sözümün?!*

*Bir dəlisov, xəyalpərvər bəndənin,
Eləmədin sən ümidi bənd, əlin...
Həsrətimin ödədikcə bədəlin -
Pərən saldım illərimin düzümün...*

*Fərəq eləməz tənhalıqda ağ, qara,
Bir də kim var, ağ, ya qara axtara...
Dənizimsən - indi mənim, Ağ, Qara -
Körüyüdü ləpələri gözümün...*

*Bu bəlli - Tanrı da tək, sən də tək,
Eləmədim ona, nə də sənə şək!
Üşüyəndə yadına sal, kirbit çək -
Az-az yandır, Əbülfətin dözümün!..*

Hərdən ya təselli üçün, ya əsəbini sıxbı, tutub saxlamaq üçün, ya içindəki hikkəni, təlatümün, bir sözlə narahatlığı nizama salmaq üçün gözüyüməlu bir addım atırsan. Ve yaxud birini bilmədiyin bir vasitənin, bir alətin, bir cihazın düyməsinə basırsan... bundan sonra gələn ismarıclar, iradlar, təriflər, daha nələr, nələr bitib-tükənmir. Alqışlayanlar qarğış edənlərə, qarğış edənlər alqışlayanlara içinde hücum çəkir. Hər iki tərəfin də yükü yene sənin ürəyinə yüklenir. Yenə sən qalırsan ortada. Yenə sən əllərdə olan yaxanan nə vaxt əllərdən çıxacağına, alınacağına gözləyə-gözləyə sozalırsan, əriyirsən və ...

Heç kimə sərr deyil ki, sübutlar hem hüquqdan, hem cinayətdə, hem də lap elə sevginin özündə də ən güclü silahdır. Necə deyərlər, adamı divara söykəyir. Dəhşətlisi onda olur ki, həmin silah səni istəməyənlərin əlinə keçir, səni sevməyənən arqamenti olur. Bax,

onda quyuda oturub kəndir gözləyən Məlikməmməd kimi içində çölün bir-birini didə-didə əlində silah olanın nə zaman insafa gələcəyini gözləyirsən. Bu yerde "İnsaf" sözü həm xilas kəndiridi, həm yandırılan işiqdi, həm də boğulan üçün bir udumluq havadı. Bütün bunları bilən insanın, lap elə mənim özümən etdiyim yalnızlıq təbii ki, bağışlanılmazdı. Bunun bağışlanması üçün Alla-ha və Sənə üz tutmaq, qarşında diz çöküb yalvarmaq, rəhm diləmək, yəqin ki, heç nəyi və yaxud da çox şeyi dəyişməyəcək. Bu yerdə deyilmiş, amma indi uydurmaq istədiyim bir atalar sözü də var. Ona görə də "uydurmaq istədiyim" yazıram ki, bəlkə bu bir xoşməramlı istəyə çevrilə, təsir göstərə bilsə, ovqat yarada, rəhm deyilən o böyük hissi hərəkətə gətirə. Nə isə...deməli, "uydurmaq istədiyim" kelamda deyilir ki, "özü yixilan ağlamaz". İndi nə dediyimi və yaxud nəyə işare etdiyimi duyanlar, anlayanlar qarşısında baş əyərək dərinliyə varmayaraq Allahıma və Sənə bildiyinizi, hətta mənim özümdən önce size məlum olanı bir kənara qoyub, yenə şeirə üz tuturam. Deməyin ki, sözümüzən altından qaçdım, fikri yayındırmaq istədim... Yox! Sadəcə ele anlar, elə məqamlar var ki, onu deməmək, onu yenidən xatırlamamaq, daha doğru qərardı. Odur ki:

*Hər animda gözlərimə görükən,
Xəyal deyil, gerçəklilik özüdü...
Baxışımdan, hənirimdən perikən -
Sevdiyimin ürəkçəkən gözüdü...*

*Mən nağıllar divanəsi deyiləm,
Yer üzündə özüm gördüm mələyi...
İstəsə ki, dizlərinə əyilim,
Qınamaram, inanın ki, fəleyi!..*

*Yaşadığım, yaşatdığı bir adda,
Gerçəkləşdi sevgisiylə canımda...
Bəlli olan bir tarixdir həyat da -
Allah onu işiq etdi yanımda...*

*...Daşıdığım quru cisim - bədəndi,
Ruhum səndə, onu sayma gəl xəyal...
Mənim sevgi təmənnəm tə ödəndi -
Şükürlər Allaha, sən salamat qal!..*

Heç nə izsiz, tozsuz qeybə çəkilmir. Bu fikri hətta çoxları deyir. Hətta elmdə də heç nəyin itmədiyi, yalnız formasını dəyişdiyini bizə aşılayıblar. Mən elmin əleyhinə getmədən öz həyatimdə bili-rəm ki, yaşadıqlarımı və yaşadılanları həyat ömrüne naxışlayır, ilməsini vurur. O sadəcə olaraq, obrazda desək, bir arxiv materialına çevrilib. Söz sözü çəkəndə, xatirələr qapı döyəndə onlar da gün işığına çıxır, onların da ağırsıncasını, sevincini təkrar yaşamağa məcbur oluram. Yəqin sizdə də belədi. Mən heç kimin isteyinə, bilgisine, hətta arxivinə əl uzatmadan özümən bağlı deyə bilərəm ki, alımışı keçən ömründə üzüldüüm tək-tək məqamlar var ki, onların hər biri üçün ömrümüzdən keç-

məye hazırlam. Təki mənim üzümdən, mənim varlığımdan, mənim günahımdan, mənim səbəbkar olmayımda baş verən həmin o üzüntünü ömrümüzdən, həyatımdan, yaddaşımdan, təbii ki, həm də qarşı tərəfin ömründən, həyatından, yaddaşından sile biləydim. Bunu mümkünsüz olduğu gün işığı kimi melumdu. Bəlkə yazmağım da, deməyim də artıqdı. Amma yazmaqla, demeklə yaranı qanatmaq, qabığını qopartmaq istəyində deyiləm. Sadəcə qanmaz olmadığımı, nadan olmadığımı, ən vacibi isə o üzüntüləri qəsdən, düşünlümüş etmədiklərimi söyləmək üçün, bildirmək üçün piçildədəm bu sözləri. Ürəyimdə dediyimi, Allahım və sənin eşitdiyini tekrar piçildədəm ki, yerin də qulağı var, qoy gedib hansısa qapını döysün...

İnsanın həyatı onun özündən asılı olduğu qədər də həm də asılı deyil. Mən bu qənaətiimdə birmənəli şəkildə qərarlıyam. Yəni, şəraitin, müəyyən təsirlərin hansı güce malik olduğunu bili-rəm. Üstəlik, adamın zəif damarının olmasından fikrini də qəbul edirəm. Bax, buların fonunda mənim üçün ən döyüllüsü ürəkdi. Çünkü o hər şeyi qəbul edir, hər şeyi özündə yerləşdirir və hər şeyin də ağırsı ilə yanaşı, sevincini də son nəfəsə qədər daşıyır. Bu mənada mənim üçün ürəyin ölçüsü də onun tutumu boydadı, onun dözümü boydadı və nəhayət, dünyada ürəklə yaşamaq, ürəklə sevmək həm də açıq şəkildə ürəyi şam kimi yandırmaqdı. Lakin... o şam kime işiqdi, kimə oddu, kimə də yol nişanıdı. Uzaqdan her kəs onu özünün düşündüyü, bildiyi fərz və təxmin etdiyi kimi görür. Ən dəhşətlisi də bax, ele budur.

*Düşündüyüm, daşıdığım bir adla,
Xəyalım atıldığı Düratla...
Dizin-dizin, yorulmadan, inadla -
Gəlib çatdım bu durumla sənə mən...*

*Güvəndiyim duasını göyərtdi,
Mənə dərdin hər üzünü öyrətdi...
Sevinirdim, birdən elə kövrəldi -
Donub qaldım baxa-baxa ona mən!..*

*Mənim ruhum lələkləri ürtülmüş,
Bülbül donda daş parçası - bütüymüş!
Lap doğuşdan məhəbbətim lütüymüş -
Salmamışam onu heç bir dona mən...*

*Çəkdiklərim firçalıq, nə qələmlik,
Bir xırmandı xəlbirləndik, ələndik...
Biz Allahın göz yaşına bələndik -
Tanım kimi baxdım yerdə ONA mən!*

*...Bu yazının ifadə etdiyi hər nədi-sə, onu açmayıacam, deməyəcəm.
Çünkü, yazı boyu bundan Allahın və Sənin xəbərdar olduğunu tekrar-təkrar vurğulamışam. Soruşa bilərsən ki, onda niyə yazdın? Mən də cavab verirəm. Allaha və Sənə bildiklərinizi yazılı təqdim etmək üçün. Başqa heç bir səbəb bilmirəm!..*

Ömrünün 8 ili məhbəsədə, qalanı Kəlbəcərsiz keçən adsız xalq şairi...

Kəlbəcər deyəndə gözümün qarşısına şəkillerdə gördüğüm füsunkar mənzərəsindən də əvvəl əsrərəngiz bir adam gəlir.

Şair adam.

Şücaət Kəlbəcərli.

Əslində, şairler özlərinə doğulduğu yerlərin adını götürəndə, bir az qiciq oluram. Bunun dar təfəkkürün, mənəsizliğin göstəricisi olduğunu düşünürəm.

Amma nədənsə, Şüacət Kəlbəcərli tək istisnamdır. Bəlkə də, Şücaəti oxumasam, Kəlbəcəri sevməzdim. Şücaəti bu təxəllüs dən başqa bir adda təsəvvür də etmirəm. Çünkü o, Kəlbəcərin özüdür.

İndi şeirləri dillər ezbəri, məclislər bəzəyi olan, şair kimi şair ömrü süren Şücaət də ne xoş olardı ki, bu günləri görsün, son dəfə vurğunu olduğu, təxəllüs götürdüyü, doğulub böyüdüyü o torpaqlara gedə bilsin. Amma əfsus ki, əz-rayıl bu məsələdə şair, yazıçı, müğənni bir sözə, kimliyindən asılı olmayaraq heç kimi tanımır, heç kimə güzəştə getmir.

Məhəbbət Kazimova getdimi?! Getmədi! Qədir Rüstəmova getdimi?! Getmədi! Şücaət də getməzdi, getmədi!

Əslində, Şücaəti şair kimi sevməyimin ən böyük səbəbi onun təbiəti, xarakterdir.

Nədənsə, şairi daha çox onun kimi görürəm. Mərdliyi, cəsarəti, qorxmazlığı yerində olan, mərdi-mərdanə Kəlbəcər şairi Şücaət kimi.

Hansı ki, gəncliyi də xarakterinə görə başıbələli keçmişdi.

Özü demiş:

Bələli başımın qalmaqlıyla,
Hər yerdə, hamidan seçilmişəm mən.
Zəhərdən acidir bəxtim, taleyim,
Pis günün boyuna biçilmişəm mən.

Pis günün ömrü az olarmış. Amma bizim bu pis günlər illər apardı. Bir az çok oldu, o yaxşı adamlar, yaxşı şeirlər yaxıb getdilər.

Kəlbəcərsiz ömür sürmək az imiş kimi, bu ömrün 8 ilini də məhbəsədə keçirmişdi.

Elə öz torpağında, hələ univeristetdə oxuyarkən Kəlbəcərdə vurdğu mağaza müdürüne görə həbs olunmuşdu. Görüyə nə qaldı? Oxumamış deyilsiniz o məhşur və məşum şeiri:

Deyin, dustaqları buraxacaqlar,
qoy qəm bozartmasın üzün anamın.
Deyin, qırılaçaq zülmün zənciri,
birtəhər başını yozun anamın.

Zəhər gizlənibmiş aşının altında,
Bir dəryə var imiş qasımin altında
Yastıq daşa dönür başının altında,
Burda hardan alım dizin anamın?

Taleyi şil-sikəst, fikri sağ oldum,
Sevinci bir zərrə, dərdi dağ oldum.
Gah əsir, gah xəstə, gah dustaqlı oldum,
Qoymadım quruya gözün anamın.

Talanmış ömürdü, gündü, neyləyim,
Baxtının çıraqı söndü neyləyim.
Sevinci fəğana döndü, neyləyim,
Söhbəti nəgmədən həzin anamın.

Sücaət, etdilər talan ömrümü,
Kor olsun daşlara çalan ömrümü.
Talanan talanıb, qalan ömrümü
Ömrünün üstünü yazın anamın.

Olanlarla barışmayan, haqsız həbslərə etiraz edən Dəlidağı Şücaət...

Taladılar, alovlar çatdılar,
Gözüm kimi saxladığım illəri!
Xoşbəxtlikdən bulaq kimi durulub,
Tərtər kimi çağladığım illəri!

Bəli. Məhz şair taleyi, şair Şücaətin taleyi bu şeirlərdə yatır həm də. Anasının dizini tapıb başının altına qoya bilməyən Şüacətin taleyi də şil-küt oldu.

Dediyi kimi, əsir də oldu, mehbəs də oldu, xəstə də oldu, hələ azmiş kimi, gəldi bu xəstəlikdən əbədiyyət də oldu. Getdi o xəstəliklə...

Bütün bu məsələlərin fonunda isə qazanan ədəbiyyatdır, qazanan bizi ləri. Kimisi bu dünyada Şücaəti yaxından tanımaqla, kimisi onları oxuyub ruhlarını diri tutmaqla.

İndi könül istərdi ki, o gözəlim sənəkarlarının hər biri sağ olaydı, oturayıdıq, içəyidik bir yerdə, "Laçınım" səslənəydi, "Sona Bülbüller"i dinəydi, Şücaətin şeirləri ağırdırdı.

Hər sözü hər misrası nəğmə Şücaət. Kəlbəcərin alınmasından sonra bir dəha təkrarən qayıdıb oxudum. Tez-tez oxusam da, bu dəfə sanki oxumaqla xəber verirəmmiş kimi oldum. Doldum, şairim, doldum. Oxudum bu şeiri, dolum.

"Gedənləri anda verib yolundan,
Saxlayıram, yatmiram ki, gecələr.
Düz altmış min göz-göz olan yaranı,
Bağlayıram, yatmiram ki, gecələr.

Yurd-yuvamız viran olub talanıb,
Bulaqların nəğməsi də bulanıb.
Addım-addım o dağları dolanıb,
Yoxlayıram, yatmiram ki, gecələr.

Çox yanmışam olmamışam belə mən,
Dərd çəkməyə yaranmışam elə mən.
Gah dönürəm aşib-daşan selə mən,
Çağlayıram, yatmiram ki, gecələr.

Sonra o biri şeirlərini də oxudum. Yəqin, məni eşitdin. Kəlbəcərə yazdıqın o ağırlı misraları oxuyanda elə biliyəm, sən də ora gedəcəksən, birgə qayıdaqıq yurda. Kəlbəcər qayıtməqla

bəzi şeirlər aktuallığını itirsə də, ağrısı hələ də qalır, qalacaq.

Yenə əvvəlki tək bahar gələndə
Bənövşə yollara çıxırı gərən?
Yenə sürüñürmü duman dağlara,
Yenə ildirimlər çıxırı gərən?

Darixma, tələsmə canım, yavaş keç,
Yüz rəng var, hansını seçsənsə seç,
Yenə gəyqurşağı nazlanırmı heç,
Yenə gözlərini sizirmi gərən?

Könlümdə həsrətdən qurulub saray,
Belə də ayrılıq olar, ay haray,
Millinin üstündən bədirlənmiş ay,
Bizim aynəbəndə baxırı gərən?

Soyulan ocaqlar, sənən ocaqlar,
Bir buz parçasına dənən ocaqlar,
İndi yuxularda yanın ocaqlar,
Hamını yandırıb, yaxırmı gərən?

Vətənin dərdini, çölün dərdini,
Çiçəyin dərdini, gülün dərdini,
Bu qaçqın, didərgin elin dərdini,
Satqınlar gözünə soxurmu gərən?

Orda qaldı eyş-işret də, nəşə də,
Qəlbim kimi cılıklənməz şüşə də,
Şapıların üstündəki meşədə
Şücaət bulağı axırmı gərən?

Elə bilirəm, bu şeirinin cavabını özün alacaqsan, doğma şair. Özün öz günzlə görecəksən soruşduqlarını.

Əfsus, ay şair, səd-əfsus.

Yaşayarkən də, ölürkən də xalqın adsız xalq şairi olmayı bacarmaq da mənə ele gəlir hər şaire qismət olmur. Məhz bu xalq, Şücaət şeirlərini sevenlər onu adsız da özlərinin, ellərin şairi bilirlər, bildilər.

"Mənim muzeylim də, mətbuatım da
Elin ürəyidir, el də bəsimdi".

Məhz Şücaət idi bu xalqın içinde olan, özümüz olan. Söyü ilə də, özü ilə də. Ruhən də, cismən də. Başqalarına olan ədalətsizliklərə də göz yummayan xalq şairi.

Yaxşı yaman bilən gündən,
Elin səsi səsim olub.
Biri haqsız döyüldən,
Qəlbim əsim-əsim olub.

Dodaqlardan atılan ox,
Şücaət dəyibdi çox,
Dağlardakı duman, çən yox,
Mənim tüstüm, hisim olub!

Həəəə. Nə etməli?

Şücaət, neyləyək baxt belə baxtdı.
Darixma, hər şeyi həll edən vaxtdı.
Bir gün gülə-gülə qayıdaqdır
Ağlaya-aglaya köçən Kəlbəcər.

Belə, gözəl şair, mərd şair. Qayıtdı. Güle-gülə qayıtdı. Necə istəyirdin, necə demişdin, elə qayıtdı. Heyif ki, sən qayıda bilməyəcəksən. Bir də bu dünyaya Şücaət çətin gələ. Ruhun şad olsun, Kəlbəcərli Şücaət. Yaxşı ki, bu dünyadan gəlib keçdin. Rahat uyu!

Orxan Saffari

Qasimov Fərman Həsən oğlu 1904-cü ildə indiki Füzuli rayonunun Pirəhməddi kəndində anadan olub. İbtidai təhsil alıb. Dövrünün savadlı şəxsi kimi tanınır. Əkinçilik və mədarlıqla məşğul idi. Aşıq sənətinə böyük maraq göstərib. Həm də tale ona məlahəti səs bəxş edib. Usta yanına gedərək yasti balaban, qara zurna və qarmonda çalmağı mükəmməl öyrənib.

1941-ci ildə alman faşizmində qarşı döyüslərə səfərbər olunub və bir sıra döyüslərdə iştirak edib. Ağır döyüslərin birində almanınla əsir düşüb. O, dörd il Fransanın Lion şəhərində əsirlik həyatı yaşayıb. Əsirlidən qayıtdıdan sonra 11 illik müddətdə Sibirə sürgün edilib. Fərman Qasimov Sibirdə Dusya adlı dul qadınla ailə qurub. Bu kəbin-dən Mehman və Salman adlı oğulları dünyaya gəlib. Birinci nigahdan Dusyanın Maya adlı bir qızı da olub. Sür-

Aşıq Fərman

gündük müddəti bitdiqdən sonra həyat yoldaşını, onun qızı Mayanı və oğlanlarını da götürüb vətənə qaydıb. Lakin o dövrün mənfur qaydalarına görə Fərman Qasimovu doğma kəndində buraxmayıblar. O, 6 il də Hadır rayonunda yaşamaya məcbur olub. Burada Mayanın rus dilində təhsil almamasına şərait yaradıb. Maya orta məktəbi bitirdikdən sonra institutut təhsili alıb və rus dili müəllimi kimi pedaqoji fəaliyyət göstərib. Aşıq Fərman Maya xani-milli adətimizlə toy edib. Onu öz doğma övladlarından seçməyib.

Doğma kəndində qayıtdıdan sonra aşıqlıq sənətini davam etdirib. Qozluçay dərəsində, eləcə də ətraf kəndlərində toy mərasimini, el şənliklərini məharətlə yola verib. Onun oxuduğu xalq mahnuları alqışlarla qarşılıanıb. Yasti balabanda, qara zurnada, yeri düşəndə isə qarmonda ifa etdiyi xalq rəqsləri məclisləri daha da rövnəqləndirib. Festivallarda, məhsul bayramlarında fəal iştirak edib və çıxışları alqışlarla qarşılıanıb.

Aşıq fərman həm də alicənab, səxavətlə və mərhəmətlə bir şəxs olub. Tənyanlar deyirlər ki, Aşıq Fərman əlsizə-ayaqsızə pasiban olur, imkansızlara dayaq durur, ac qarınları doydurur. O, ehtiyacı olanlara maddi köməkini asırırmazdi...

...Bir dəfə qatarla Bakıdan qaydan Fərman kişi qatarda Ərzullah adlı kiçik yaşı bir kimsəsiz usaqın ağladığını görür. Onu özü ilə bərabər evinə götürür. Onu böyüdür, təhsil almağa kömək edir, sonra isə ona 3 gün-3 gecə toy edib ev-eşik sahibi eləyir.

O zaman mühəribədən yeni çıxmış ölkədə kasiblik, aqlıq və yoxsulluq hökm sürdü. Belə bir şəraitdə kimsəsiz usaqlar, eləcə də aztəminatlı ailələrin oğlan usaqlarının kicik toylarını da Aşıq Fərman öz maddi vəsaiti hesabına həyata keçirmiş, çoxlu sayıda oğlan usaqlarının kirvəsi olmuşdu. Bu usaqlar ona çoxu böyüyüb ev-eşik sahibi olanda, hörmət əlaməti olaraq öz oğlan övladlarına Aşıq Fərmanın adını qoymuşlar.

Aşıq Fərman belə kişi olub!

P.S. Bu məlumatı bizə Aşıq Fərmanın nəvəsi Qasimov Sərdar Mehman oğlu vermişdir.

Faiq ŞÜKÜRBƏYLİ,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Elsevər
Məsimli

Bir vergül kimi

Gəlib-gəlməyəli bir gün dünyaya,
Axdi gözlərimin yaşı sel kimi.
Hələ qəm sözünü başa salmamış,
Saldı saçlırama dəni yel kimi.

Bir əlim mürəkkəb içində qaldı,
Bir əlim əkində-biçində qaldı.
Dünya toy günümdə bir hava çaldı,
Susdum, budaq üstə, ah bülbülb kimi.

Naleyi-zarımı duyan olmadı,
Qəmli sözlərimə uyan olmadı.
Yoxsa bir dərdimə həyan olmadı,
Saraldım içimdə tər sünbül kimi.

Xoş gəldi ellərə yanğılı sözümüz,
Sinəmdə qalmadı bir azca dözümüz.
Aman da vermadı çayunu süzümüz,
Qaldım öz cümləmdə bir vergül kimi.

Yağış yağır gündüz-gecə,
Yağış yağır sellər kimi.
Yağrı göydən yerə necə,
Gurşad kimi - yellər kimi.

Hər damcı fəryad qoparır,
Yurdubəndindən qoparır.
Yer ağlayır - göy ağlayır,
Naləli dillər kimi.

Yağış belə yağmamışdı,
Haray-haray qopmamışdı.
Yer sənki, həsrət qalmışdı,
İllər kimi - günlər kimi.

Yer oynadı, göy oynadı,
Dağ oynadı, daş oynadı.
Qəmərlərə sirdəş oynadı,
Susdu qərinələr kimi.

Bir kişinin nəsihəti

Cox dərinə getmə dedi, bir kişi,
Dedim: babam, sağol hörmətin olsun.
Ötmüşdü deyəsan yaşı yetmişti,
Dedi: balam xətir-izzətin olun.

Əzəldən fani də olsa da dünya,
Olsa da mənəsi quru bir röya...
Səni azdırmasın yalançı sevda,
Ağildan dəyərlə qismətin olsun.

Əvvəlki dünyaya bənzəmir dünya,
Kompüter dünyası olubdu guya.
Vallahi azdırır bizi bu sevda,
Kaş eldə dəyərin-hörmətin olsun.

Bu kompüter bir ötəri sevdadı,
Bu da belə bir yalandı-röyadı.
Həqiqət özgədi, başqa manadı
Yaxşılıq adında sərvətin olsun.

Ağıl dəryasasan - dedim ay babam,
Dədə Qorqud misalisan ay babam.
Dedu: belə öyrədiblər ay balam,
Dedim: şükür öz əl iibrətim olsun.

Üç günlük bu dünyanın,
üçü də gözəl olsa -
dördüncüyə nə qalar
Bəs dünyada,
ay bala!?

Bələ deyib,
bir gün mənə
Nəsihət verdi babam.
Bu nağıllar dünyasında
Məsləhət öyrən, balam.

Sən özünü öyrətməsən,
balan da öyrənməyəcək.
Bağçasında gül əkənin,
balası da gül əkəcək.
Ancaq bircə üstündən
Əsən yellərin sırrı,
qalacaq bur dünyyanın
özü kimi naməlum.
Kim desə ki,
bu yolun
sağı məlum -
solu məlum!?
Yalan deyir, inanma...
Bu dünyyanın hər sırrı,
naməlumdu-naməlum.
Ən gözəli bağçanda,
çıçaklar ək qəlbini
şirin arzuları tək.
Niyətlərin necəsə,
əməllərin nə cürsə
əkdiyin op güllərin
qoxusu da göylərən
elə o cür gələcək!
Ömrünün ahlul çağında,
Bu dünya öz sərrini
Sənə məlum edəcək
Ötənlərin sırrı kimi,
elə bil.
Başın üstə
Bir gözətçi
Mələk durub gözlərinin
düz əiçinə baxacaq,
O zaman çayların suyu
daha lil axmayacaq!?
Deyəcəksən
öz-özünə
Bu işin sırrı sən demə,
Üç günlük bu dünyyanın.

Aşiq qardaş, al sazına
Yada sal Yanıq Kərəmi.
Yoxsa öldürməkdə fikrin,
Sinəsi yanmış Dilqəmi.

Şairin qəmdir azarı,
Bağlanıb elin bazarı.
Seyr elə xarabazarı,
Gedib o çəğlərin dəmi.

Şeir də bir adət oldu -
Kiminə bir sərvət oldu,
O birinə zülmət oldu.
Dərviş olan çəkdi qəmi.

Uzaqlardan gəlir səsim,
Yox olur birdən nəfəsim.
İnnən belə yüz yol əsim,
Göylər doldurmadı badəmi.

Nəyəmsə də, buyam elə
Gah su oldum, döndüm yələ.
Bu imiş qismətim dədə,
Göylər doldurdu kuzəmi.

Bu dünya bir ələkdi

İnanırıq
şək-şübhəsiz,
A qardaş
qəza-qədərə...
Allah
ağıl da verib,
onunla
bir yerdə bizə!?
Odun od olduğunu
bilə-bilə
Özünü
Oda atma-insan deyə!?
Ulu məhəbbət varsa,
Ölməz həqiqət də var
Bir-birinə
bağlılı,
Hər bir şey
bu Yer üzündə.
Qəzavü-qədərdən gəlir,
Ölüm-itim də.
Özünü oddan qoru -
ancaq düşünmə
hər şeyin
Səbəbin bilərəm - deyə.
Səbəbin
biri Yerdədi -
Səbəbin

biri Göydə.
Vəzifən odur ancaq,
Ulu Rəbb-inə
Şükür elə.
Şükür ilə yetəcəksən,
Geci-tezi diləyinə.
Bu dünya bir ələkdi,
bir də dəyirman.
Un ələyən təknənin
Gözündədi hər möcüzə.
Ələni taleyimiz
buğdanın dəni kimi.
Şükür edək,
Biz gərək daim
O gözəgrünməzə.
Nə yaxşıya
Yaxşı deyək -
Nə pisə pis deyək elə!?
Hər kəsi yaradıbdi,
Ulu Rəbb-imiz.
Əzəldən bir ölçüdə -
ayrı-ayrı sıfətdə -
başqa-başqa biçimdə.
Dünya bir tərzidə -
dəyirman daşı
hərlənir.
Əzəldən bu tərzinin gözündə.
Sırrını sirdəşa verməyən,
Bir mızanın ölçüsündə.

Bilən bilir

Dünya yoldu, biz yolcu
Gələn bilir-gedən bilir.
Varmı udan bir oyunuğu,
Bilən bilir, bilən bilir.

Ölüm haqdı, dedi aşiq
Bizə qalır bir barışiq.
Bir az quru, bir az yaşaq,
Cənəzəylə kəfən bilir.

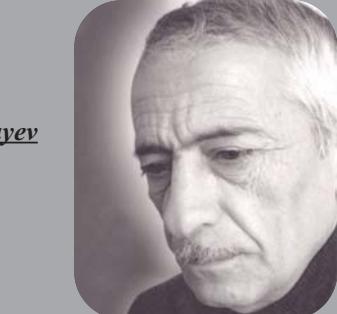
Hələ yaşın azdı bala,
Bir bələdə var min bəla
Olur hər bəndə mübtəla
Haqqı əzəl bilən bilir.

Yüz il səfa sürsən belə,
Muradına yetsən belə,
Şah dostını geysin belə,
Xeyri yoxdu, çəkən bilir.

Elsevərin qayəsi var,
Bircə sözdə sayəsi var,
Haqqın gizli aya-si var,
Müəmmmani bilən bilir.

(Vaqif Bayatının "Səs" şeirinə)

Bir səs olub uçuram,
dərələrdən-dərələrə.
Yel olub qarışram,
təpələrdən-təpələrə.
Səsim sənki,
brulğana çevrilir,
bu kürədən o kürəyə.
Bənzəyirəm elə bil,
ərəb dilindəki
"Ti" hərfinə.
O an aydın olur,
hər şey mənə
birdən-birə
hər insan bu dünyaya
səs kimi galır,
şəair demiş.
Səsdən doğulur sənki,
Səs-də dönür insan.
Dalğalar kimi
dənizlərdən-dənizə,
Külək kimi
ölkələrdən-ölkələrə
gəzir insan.
Şəir demiş,
Bir səs kimi
Gəlib qoca dünyaya -
Səs kimi də köçür insan.
Bir də ölüb gedəndən
Min il sonra da,
Səsə qalır aləmdə
bir xoş sədəsi kimi.

Aydın Tagiyev

CANIM TUTMUR

Canim tutmur, canim tutmur,
Qalxbı yerimdən oyanım.
Canim tutmur, canim tutmur,
Öz halima özüm yanım.

Canim tutmur, canim tutmur,
Durub başına dolanım.
Canim tutmur, canim tutmur,
Eşq oduna alovlanım.

Canim tutmur, canim tutmur,
Hər sözünə bir "can" deyim.
Canim tutmur, canim tutmur,
Səndən sənə gileyənəm.

Canim tutmur, canim tutmur,
Umu-küsü etməyə də.
Canim tutmur, canim tutmur,
Lap barişib küsməyə də.

Canim tutmur, canim tutmur,
Qaçib, solub bət-bənizim.
Canim tutmur, canim tutmur,
Üz əvirib xəbər alım:
Bir gün ciyinlərdəki mafədə
Daşıyacaq nəşimi kim?

QƏFİL OLUR

Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Hər nə olur qəfil olur.
Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Yaşıl yarpaq qəfil solur.

Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Yerdən göylərə qalxmağın.
Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Göydən yerə yixilmağın.

Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Ağlayıb birdən gülməyin.
Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Bir gün boynunu bükəməyin.

Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Lal oluban dimməməyin.
Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Susub heykələ dönməyin.

Qəfil olur, qəfil, qəfil,
Ölümlə galəsən üzbüüz.
Qəfil olmur, qəfil olmur,
Qəfil olmur, əcəlimiz.

FALIMA BAXDIRDIM...

Falima baxdırıdım dünən,
Falçıya inanıımı görən?
Yeddi oğul, bircə qız,
Ömürsə yüz...
İşlərim də düppədüz.

Oğlum oğul olacaqmı,
Qızım qızıl olacaqmı,
İllərim il olacaqmı,
Alçım da mil duracaqmı?
...Falima baxdırıdım dünən,
Falçıya inanıımı görən?..

O YAZ...

Yağış yağır,
Çətirim yox,
Hövsələm dar,
Səbirim yox...

Bu mən, bu sən,
Bəs o hanı?..
Gözlər yolda,
Axtar, dolan,
Gəz dörd yanı...

Ömür keçir,
toxta bir az...
belə qalmaz,
sabrını bas,
bəlkə gəldi yenə o yaz...

Musa Xanbabazadə
filolog-ədəbiyyatşünas

(əvvəli ötən sayımızda)

Təhlilin bu məqamında Əli Zaminlinin atlığı bu qeyri-adı humanist addım böyük xalq şairi Məmməd Arazın "Pashıqlınc" poemasındaki aşağıda misralarla mənə-məzmunca necə da yaxından səsləsir, necə da bir-birini dəstəkləyir və tamamlayır:

*Cox qanun adından danışma sən də,
Qanunu yazar da insan əlidir.
Qanun ürəklərə işləməyəndə
Əl öz yazdığını dəyişməlidir.*

Əli Zaminli-Xəyalə xəttində oxycu nəzərində ucalan, böyüyən, oxucunun hüsн-rəğbetini qazanan təkcə Xəyalə deyil. Əli Zəminli özü də oxucu üçün əlcətməz olur, ucalıq mənziləsində dayanır və Əli Zaminlinin humanizmi qanunun alılıyini, necə deyərlər, üstələyir. Cənək Əli Zəminli bilir: "Həyatda ən böyük ideya insan ideyasıdır. Bu ideyanın məhrum olan hər cür fəaliyyət özünün əksinə çevrilir. Humanizm hissi ilə bağlı olmayan hər cür niyyət öz nəcibliyini itirir, eybəcər mahiyyət kəsb edir" (Asif Ata). Əli Zəminli Xəyalənin yalnız mənəvi-psixoloji dəstəkçisi, qırılmış ömrünün, zədələnmiş mənəviyatının bərpaçısı deyil, o, eyni zamanda, Xəyalənin iflasa uğramış maddi-sosial durumunun və sağlamlığının da yardımçısı və təminatçısıdır: "Sürücünün içəri girdiyini hiss edən Zəminli ona tərəf dönüb cibindən çıxardığı pulu uzatdı: -Yolüstü aptekə döñ, Xəyalə üçün lazım olan dərmənləri al, qalan pula da evi üçün bazarlıq el... Və yalnız bu vaxt sürücüsü rəisinin doluxsunduğu hiss etdi" (Şəh.217).

Xəyalə başdan-başa humanizm, namus-qeyrət mücəssəməsidir. Şüurlu həyatını o yalnız insanlara, Qapanlı camaatına, xüsusilə qardaş-bacılara, atasına şam kimi yandırmışdı. O hamisini, hər kəsin "çörək ağacı", hamının, hər kəsin namus keşikçisi, qeyrət etalonu idi. Xəyalənin bu nəcib keyfiyyətləri elə humanizmindən doğur, humanizmindən qidalanır. Belə olmasa idi Xəyalənin ölümü ümumkənd matəminə çevriləndi: "Üç gündən sonar kənd sahiləri Xəyalənin meyidini bacısı Şəfiqənin məzəri üstündə aşkar etdilər. Onun dəfninə bütün kənd yığışmışdı" (Şəh. 218). Povestin bu son cümlələri oxucunu əmin-yəmin edir ki, a) Xəyalənin hissi xalqın (povestdə kənd camaatının) ən üməd, ən dərin hissələrindəndir; b) xalqın sevimli olmaq üçün şəxsin (povestdə

Xəyalənin) öz cibində universitet diplomu gəzdirməsinə hacətləzəm yoxdur; c) doğru-dürüstlər (povestdə Xəyalə) beş il, on il məhkumluq hayatı yaşasalar da, sonuca naqış və bədxahaların (povestdə Rafiq və oğlu Elşad) çöküşü, ölümü, iflası qəçitlmədr.

Hümmət kişinin ailəsində törendilən kütlevi qətlər tarixcəsidir "XƏYANƏT" povesti. "Kütlevi qətl" yazıram ona görə ki, gecələrin birində Hümmət kişinin arvadı Turə, qızı Maya işgəncələrdə öldürilmiş, kiçik qızı Kənül isə xəstəxanaya aparılmış və bir neçə gündən sonra orada keçmişdir. Hümmət kişinin əsgər yoldaşı polis zabiti Əli Zəminli başsağlığı üçün dostugilə gəlir, dostuna söz verir ki, qatili bu yaxın günlərdə öz gözlərinle görəcəksən.

Əli Zəminli o Əli Zəminlidir ki, o, oxucuya yazıçının digər əsərlərindən ("Altinci barmaq", "Maliş", "Sonuncu hesablaşma", "Qisas gecəsi", "Namus yarası", "Xoşbəxt əsirlər") yaxşı tanışdır və oxucu onun hansı əxlaq-mənəvi dəyər-kəfiyyətlərə malik olduğunu kifayət qədər bilir. Oxucu bilir ki, Əli Zəminli ciyinlərində polis paqonu gəzdiroq hüquqşunasdır, müqəddəs qanunlarımıza ayıq-sayıq keşikçisidir, cinayətkarlarla və havadarlarına amansızdır, ən çətin kriminal situasiyalarda belə cinayətkarların şərəf-ləyaqətini alçaltır, mühabəkiməyə, sorğu-sualı çəkdiyi adamın insan, vətəndaş olduğunu unutmur, qayğıkeşdir, humanistidir, dosluqda sadıq və ədalətlidir, musiqi və poeziyanı sevir və s...

"Xəyanət"da

Əli Zəminli cinayət tərədilən ərazini bir neçə dəfə diqqətlə müşahidədən keçirir, əməliyyatçılar ardıcıl olaraq görüşür, məruzələrini dinləyib saf-çürük edir və bu nəticəyə gəlir ki, "bu cür hadisəni sıradan bir adam, yaxud oğurluq, soyğunçuluq, quḍurluq, xılıqanlıq kimi cinayətlər üstündə məhkum olunan şəxs törədə bilməz. Burada daha zələm, daha qəddar, kriminal aləmin qanunlarını belə pozmağa cəsarəti çatan birinin izləri var. İstifadə olunan silahın da qeyri-adiliyi qatilin özünəməxsusluğundan xəbər verirdi" (Şəh. 230)

Povestdəki hadisələrin sonrakı inkişafı göstərir ki, Əli Zəminlinin "...silahın qeyri-adiliyi qatilin özünəməxsusluğundan xəbər verir" qənaəti nə qədər də doğru imiş! Qətl hadisəsi ilə bağlı yeniyən sənədlər, əldə edilen dəlilsübutlar, meyidlərin müayinəsi, şübhəli şəxslərin dindirilməsi və bütün əldə olunanların ciddi-ciddi araşdırılub tutuşdurulmasından alınan nəticəni Əli Zəminli Hümmətə, Nəhmətə və Sübhanə belə çatdırır: "Məlum oldu ki, şübhələndiyim şəxs sən demə ciyatkərələmə "canavar" ləqəbi ilə tanınır. Adam öldürmək üstündə on beş il məhkumluq ya-

yır. Onun düzəldib satdığı əşyalar əsasən özüaçilan biçaqlar və plasmasdan dəstəyi olan ucusivri, nazik, hər iki tərəfi itilənmiş və dəstəyi içəne yiğilan bizi oxşar avtoqələmlər olub. Turənin, Məyanın və Kənülün bədəni üzərində olan bütün xəsarətlər məhz həmin "avtoqələm" vasitəsilə yetirilmişdir. Bundan başqa, əməliyyatçılar həmin şəxsin yaşıdagı evin altında qanadları və caynaqları açıq halda, başı üstə səkkizgəsli aq-qara ulduz şəkli olan ayaqqabının olmasına da aşkar etmişdilər" (Şəh.252). Əli Zəminli qatilin evəgirmə məqsədi

(II yazı)

Əli Zəminli bilirdi ki, Hümmət kişi qatilin adını bilsə, bu dərdə-agrıya tablamaz, üreyi partlar. "Dostum, sən onu tanımışsan yaxşıdır. Belə bir iyrənc məxluğun adını dilinə gətirməsən yaxşıdır. Sən onu bir də heç vaxt görməsən, cünti onu ömürlük həbs gözləyir. Sən isə yaşamalısan, oğlun Sübhanın yanında olmalıdır" (Şəh.255). Əli Zəminli yalnız Bakıya qayıdarkən qatilin kim olduğunu Hümmətin qardaşı Nəhmətə bildirir: "Qatilin adını sənə demək olar, amma bir şortlə: Hümmət bu vəziyyətdə bunu bilməsə yaxşıdır. Həmin şəxs Hümmətin

oğlu, sən isə doğma qardaşın Cəlil Muradovdur" (256).

Yazıçı "Xəyanət"de bədii obrazlar vastəsilə xəyanətin anatomiyasını açır, xəyanətin elə-obaya, vətənə-yurda ağır bələlər yaşatdığını qabardır. "Xəyanət"in hər abzası, hər epizod və ləvhəsi sanki oxucuya belə piçildiyir: harda xəyanətkar - xəyanətçi görsən, gecikmə öz başını, tək gözlərinin yaşıını. Cənək beləsi noinki ailəsinə, dögmələrinə yaxınlarına, hətta vətənə, vətənin dilinə, ədəbiyyatına, tarixinə, müstəqillik və suverinliyinə belə qəsd edər.

"XOŞBƏXT ƏSİRLƏR"

povestinin adı ilk baxışda oxucuda suallar doğurur, onu təccübəndirir: əsir hara, xoşbəxtlik hara? Əsir neçə xoşbəxt ola bilər? Maraq çəkib aparır öz ardañca oxucunu. Aparır povestin içiñ, aparır povestdə cərəyan edən hadisələrin axarına və gəzdirir oxucunu xoşbəxt əsirlərin hayatında, təmtəraqlı-dəbdəbəli möşətiñdə. Oxucu povestin son səhifələrini oxuyub nəfəsini dərəndən sonar ona aydın olur ki, sən demə, müəllif vara-dövlətə hərisləri, oğruluk-əyriliklə özlərinə topdağıtmaz iqtişadi imperiyalar quranları, haramxorluq və haramzadəliklə qaz vurub qazan doldurulanları, hüquq-mühafizə orqanlarına soxulub müqəddəs polis adını çirkablayan əliyividili əyri rəisləri (bu tipajları əsərdə Seyid Babanın Rusiyaya, Ukraynaya pul oxuyan tapançaltı-pistoletli oğlanları və habelə rayon polis idarəsinin rəisi Bəylərov təmsil edirlər) ironik şəkildə "xoşbəxt əsirlər" adı altında ümumiləşdirərək damğalayır.

Bu çöülü mələk, içi kələk şərəfsizlərlə kəlmə kosən, duz-çörək dadan povestin baş qəhrəmanı Əli Zəminli onlarla ünsiyyətinə görə peşmanlıqlıqda neçə də qovrulub-yanır. "Əli Zəminlinin ürəyini... polis paqonlarına ləkə vuran, dəyərdən salan bəzi şəref-sizlərə (polis şəbəsinin rəisi Bəylərov nezərdə tutulur-M.X) qarşı qısam hissi didib-dağıdır. Bir neçə saat əvvəl xidmətinə görə onu günorta yeməyinə qonaq edən, bununla da, neçə deyərlər, bor-

cundan çıxan Bəylərovla çörək kəsdiyinə görə özünü lənətleyirdi" (Şəh.302). Yaziçı təhkiyisi oxucunu inandırır ki, Əli Zəminli mal-mülk əsirliyini özünə yaraşdırır, bu əsirlik yolunda hər hansı çirkin addımı özünə çörək ağacı sayan, hər hansı rezilliyyət qucaq açaq timsah nəfşli bu doymazlara hədsiz nifretli-qəzəblidir, düşüñür ki, bu yaramazlarda tamah, aqəgzlük, iştaha nə zaman sönəcək: "İnsanların tamah damarı nədən düzəldilib ki, gözlər doymaqla bilmir, ürok bəs demir? Ağlılı insanlar düz deyirlər: "Maddiyyata meyl edənlər üçün həyat dəniz suyunu içmək kimidir-içdikə susayarlar, susadiqca da içərlər". Həqiqətən, insanlar öz düşüncələrinin əsiridir, çox vaxt bu düşüncələr nəinki həmin insanların özünə, həm də kənar-dakılara çox ağır günlər, faciələr yaşadır. Məgər polis rəisi Bəylərovla oğlu və quldur Nicatın bir fərqi varmı?" (Şəh.303)

"Xoşbəxt əsirlər"in süjetində günümüz üçün (elə bütün zəmanlar üçün) xarakterik bir mətn dayanır: 8 martda Poladin (o, Əli Zəminlinin qaynidır, xal turşikdir) öz qonsusu Nicat götürüb oğruluk zinət əşyalarını qardaşı Rəşadın (o da Əli Zəminlinin qaynidır) əlib satmaq üçün Bakıya aparması və Binə bazarında Nicatın qara sellafon torba ilə müəmmalı yoxa çıxməsi.

Göründüyü kimi, bu povestdə Əli Zəminli, digər povestlərindən fərqli olaraq, öz doğmaları-qayınları ile üz-üzədir, qayınlarının töötükleri cinayətləri, qayınlarının bu oğruluk-cinayətdə nə dərəcədə günahkar olub-olmadıqlarını araşdırır. Kələfi ibtidai araşdırma-təhqiqtərələrə dəlaşdırılan bu cinayət işinə hörtülən yapma-quruma torları, vurulan saxta-süni düyün-bağları Əli Zəminli illərin peşəkar, təcrübəli bir mütəxəssisi kimi elə məharetlə, elə mahircəsinə açır ki, cinayəti törədib qiraqda meydən sulayanları həbsə göndərir və aylarla, illərlə polis idarəsində boğaza yığıdırılan günahsızları isə ağır-üzüçü istintaq çək-çevirindən xilas edir. Haqqın - ədalətin qələbəsi həm Əli Zəminlini rahatlادır, həm də quram-saxta istintaq altında yatanlaşır.

Qafar Cəfərlinin povestləri (ümumən yaradıcılığı) həmişə haqqın-ədalətin yanında yer alıb, doğruluğa-dürüstlüyə çiçin verib, yoldaşlıq edib. Söyüb-döyüb, kökənə-rişəsinə hücküm çəkib bədxahlıq və bərbadlığın, eybəcərlilik və çirkinliyin. Və mən bir oxucu, bir yazi-pozu adımı kimi əminəm ki, Qafar Cəfərlinin bundan sonar da haqqın-ədalətin, gözəllik və gözəlliklərin vurğunluq və tərənnümündən usanmayacaq, poetik güc və enerjisini bundan sonar yazaqaq yeni-yeni əsərlərin ruhuna-canına həpduracaq, oxucularını daha sanballı hekayə, povest və romanlarla sevindirəcək.

**Əhsən Rəhmanlı,
sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə
doktoru**

(əvvəli ötən sayımızda)

Bir neçə il sonra Akif Səməd-
lə tanışlıq Zəka üçün yeni im-
kanlar yaradır. O, Zəkanı Azər-
baycan Dövlət Radiosuna ap-
arırla və beləliklə, bu istedadlı gən-
cincin burada mütemadi çıxışları
olur. Tehsil illəri, Bakı ədəbi-bə-
dii mühiti, musiqi həyatı, xalqın
toy-büsəti bu bacarıqlı, xoşbəxt
taleli gənci daha da formalasdır-
raqla iрeli aparır. Z.Vilayətoğlu
1993-cü ildə institutu uğurla bi-
tirir. O, ilk dəfə AzTV-də 1994-
cü ildə çıxış edir və yeni səs,
yeni avaz sahibi kimi musiqise-
vərlərin diqqətini özünə yönəl-
dir. 1995-ci ildə Bakıdakı
Şəhriyar adına mədəniyyət
mərkəzində tanınmış aktyor,
gülüş ustası Arif Quliyevin
(1949-2021) iştirakı ilə Zəka Vi-
leyətoğlunun solo konserti keçir-
ilir. Bütün bunlar onun bir mü-
ğənni kimi mükəmməl şəkildə
yetişməsinə böyük təkan olur
və sənət üçün onun məsuliyyət
hissi daha da artır. Bu kimi
uğurlar bu ilin noyabr ayında 50
illik yubileyi olacaq tanınmış bir
sənətkar üçün ən şirin xatirələr-
dir.

Bu sətirlərin müəllifi

**kimi qeyd edirəm ki, 1990-
ci illərin əvvəllerində Zəka ilə
bir neçə toyda olduq və bu za-
man mən mütəxəssis, təcrübəli
müsiqiçi kimi onun məla-
hətli, geniş diapozonlu, axıcı,
titrək, təsirli səsini duyдум
və daha bir istedadlı müğənni-
ni kəşf etdim. Mən həmin
məclislərin aparcısı idim. Zə-
kanın yarı-yaraşı, boy-buxu-
nu, gülər üz cizgiləri, mimika-
si, təbəssümü sənətli həma-
hənglik yaradırdı. Belə üstün
cəhətlər bu gün də onda var.
Deməliyəm ki, bu qeyd olu-
nanlar müğənnilik, səhnə sə-
nəti üçün mühüm cəhətlər və
əsas xüsusiyyətlərdir. Zəka
istər səhnədə, istərsə də el
şənliklərində insanlarla tə-
mas qurmağı, sənətinə təqdim
etməyi, özünü-sözünü sevdirməyi
çox yaxşı bacarırlar. O,
gənclik illərindən hazırlı döv-
rə qədər sevimli müğənni kimi
tanınır və sənət işlətməyi
bu qaydada da davam edir.
Onun sənətində tamlıq, bü-
tüövlük, əsl peşəkarlıq və sə-
mimiyyət var. Zəkanın sənəti
parlaqdır. Bu artıq illeri adla-
miş, cılıalanmış, formalaşmış,
təcrübəye malik sənətdir.**

Bəstəkar-müğənni Z.Vilayə-
toğlu şair və yazıçı kimi də göz
önündədir. Onun ilk kitabı, "Şah
ölüm" tarixi romanı 2000-ci ildə

Şair, yazılıçı, ifaçı, bəstəkar

nəşr olunaraq yayılıb və geniş
oxucu marağına səbəb olub. İn-
diyə qədər beş nəşr və bir şeir
kitabı çıxbı. Yazıçılar Birliyinin
binasında Zəkanın şeir kitabının
imza gününün iştirakçısı ol-
muş və qısa çıxış da etmişəm.
Hazırda Zəkanın iki kitabı nəşre
hazırlanır.

Doğrudan da Z.Vilayətoğlu
yazar kimi meydandadır, onun
öz oxucuları, fikir bildirənləri və
deyer verənləri var. O, 2002-ci
ildə Azərbaycan Yazıçılar Bir-
liyinin üzvüdür və 2019-cu ildə
prezident təqaüdünə layiq görü-
lüb.

**Şair Oqtay Rza (1934-2019)
Zəkanın yaradıcılığını daim iz-
ləmiş və onu "Aysberq" ad-
landırmışdı. Akif Səməd isə
Z.Vilayətoğlunu "Bard" sayır.**

Zəka bəstəkar kimi

səmərəli çalışıb və
200-dən artıq mahnı
bəstələyib. Bəzi mah-
nırlarının sözleri özünü
olsa da, xeyli şairlərin
yaradıcılığına müraciət
edib. Qeyd etdikcə bö-
yük siyahı alınırlar: İma-
dəddin Nəsimi, Əhməd
Cavad, Fikrət Qoca, İl-
yas Tapdıq, Füruze
Məmmədli, Əbülfət Mə-
dət, Təbrizə Pünhan,
Narinqül Nadir, Şəfq
Sahibi, Elmira Aslan-
xanlı Turan, Nəcibə İl-
kin, Adile Nəzər. Aysel
Xanlarqızı, Arzu Müzəffər-
qızı Nuri, Afaq Şıxlı,
Yadigar Təvəkkül, Arife Nağı-
yeva, Akif Səməd, İlqar Türkoğlu,
Ayaz Arabaçı, Daməd Sal-
manoğlu, Qəzənfər Bəxtiyar,
Novruz Nəcəfoğlu, Əlirza Həs-
rət, Elşən Əzim, Əlizadə Nuri,
Ramiz Abdullayev, Vüqar Əh-
məd, Aydin Kəsəmənli, Mikayıl
Bozalqanlı, Musa Ələkbərli, İd-
ris Babayev, Hacı Malik Xəlil
Ağaquluoğlu, İslam Əlibəyli,
Malik Kamiloğlu, Zahid Əziz,
Qabil Dərdli, Səttar Qarağacı.
Bir sıra bəstəkarlar eyni dəst-
xətli şairlərin sözlərinə mahni
yazmağı daha üstün tuturlar.
Zəka isə görün nə qədər şairin
təbəbinə, ilhamını, dəstə-xəttini du-
yaraq onların sözlerine mahnilər
bəstələyib. Zəka öz mahnilərini
Azərbaycanda fəaliyyət
göstərən televiziyalar və radio-
larda dəfələrlə oxumuş və musiqi-
sevərlərin məhəbbətini qazanmışdır.
Bu iş hazırlıda da
uğurla davam edir. Zəka: "Yaz-
dım mahnılardan təbii ki, mə-
ni qane edənlər də az deyil.
Mətn baxımından zəngin olan
mahnilərim çoxdur və düşüñürəm
ki, uğurlu alınıb. Fikrim bu-
dur ki, gözəl, dəyərlı, mənalı,
dərin məzmunlu mətnə bəsətə-
çinin uğursuz musiqi bəstələ-
məyə ixtiyarı yoxdur. Əks təq-
dir də həmin mətn yaralanmış
olur".

Zəkaya tövsiyə olaraq bildiri-
rik ki, o, mahnilərinin notlaşdır-
ılması qayğısına qalaraq məcmuə
halında nəşr etdirsin. Əlbəttə, bu özü də zamanın bir tə-

ləbidir. Bunu Azərbaycan Res-
publikası Mədəniyyət Nazirliyinin
xətti ilə də etmək mümkündür.

**Bəstələdiyi mahnıları yal-
nız onun özü oxumur, həm də
başqa müğənnilər onun mah-
nırlarından seçim edərək öz
repertuarlarına daxil ediblər.
Bu sıradə Rusif Məmmədov
(1949-2003), Elxan Osmanlı,
Turanə Babayeva, İlham Xan-
hüseynoğlu, Dürdanə Ələkbə-
rova, Aybeniz və başqalarının
adını hörmətlə qeyd edirik.
Z.Vilayətoğlunun yaradıcılığı-
na hörmət və həssaslıqla ya-
naşan tanınmış jurnalist Ay-
dın Can ona bir neçə maqala
həsr edib.**

Z.Vilayətoğlu haqqında bö-
yük sənətkarlar, tanınmış simal-
lar efir məkanında, mətbuatda
nəsə deməsələr də, xalq artist-

ləri: bəstəkar Ramiz Mirışlı
(1934-2015), Niyameddin Mü-
sayev, Canəli Əkbərov, Ağaxan
Abdullayev (1950-2016), əmək-
dar incəsənət xadimləri: bəstə-
kar Tahir Əkbər, Azərbaycan
radiosunun musiqi verilişlərinin
baş redaktoru vəzifəsində çalış-
mış Hacıbaba Məmmədov
(1947-2019) müəyyən tədbirlər-
də yüksək və səmimi fikirlər
söyləmişlər. Zəka Vahid Poeziya
evində şair Hacı Mailin
(1935-1993) yubiley tədbirində
"Orta Segah" ouyarken, burada
iştirak edən böyük sənətkarlar
və onlar arasında Ağaxan Ab-
dullayev məmənunluqlarını, xüs-
susı zövbəldiqlərini, maraqlı bir
səs eşitdiklərini dileyetmişdi-
lər. Ustad Ağaxan Zəkanın mu-
siqi dərsi aldıqını, müəllimin
olub olmadığını soruşmuşdu,
demişdi ki, istəsən sabahdan
mənim dərsime gələ bilərsən.
Zəkanın səsine heyranlığını
gizlətməyən Azərbaycan Dövlət
Musiqili Teatrının baş rejissoru
Ədalət Ziyadxanov Zəkanı xalq
artisti, ustad xanənde İslam
Rzayevin yanına apararaq ta-
nış etmişdi. İslam müəllim Zə-
kanın səsini, diksiyasını, ifa
manerasını bəyəndiyi üçün
onun rəhbərlik etdiyi ansamblın
məşqlərinə gəlməsini məsləhət
bilmişdi. Həmin dövr toylarını
qaynar vaxtı olduğu üçün əksər
müğənnilər kimi Zəkanın da ba-
şı şənliklərə qarşılığı üçün
məşqlərə gedə, ansambla üzv
ola bilməmiş və belə gözəl fü-

sətdən kənar qalmışdı. Zəka
Qədim Borçalı, Qarayazı, Baş-
kecid ellərinin sevimli müğənni-
si olaraq illərlə orada keçirilən
bayram tədbirlərinə və el-oba-
nın toy büsətinə dəvət olunmuş-
dur.

Z.Vilayətoğlu gen yaddaşında
olan aşiq mahnılarının da
bacarıqlı ifaçısidır. Bu mahnılar
onun ruhuna çox yaxındır, sə-
sində, ifasında məzmunlu və tə-
sirli alınr.

Z.Vilayətoğlu müntəzəm sə-
fərlərdə olaraq səsini minlər,
milyonlara ərməğan etmişdir.
Onun səsi-sədasi çox yerlərdən
gəlmiş, nəgmələri ellərə yayılmışdır.
O, Türkiyənin, Rusiya-
nın, Ukraynanın, Gürcüstanın,
Tatarıstanın ən böyük şəhərlər-
ində konsertlərdə olmuş, hara-
da soydaşlarımız yaşayırısa, on-
ların toylarının karşısı kimi çıxış
etmişdir. Z.Vilayətoğlunun
2001-2016-ci illəri əhatə edən
sənət səfərləri uğurlu olmuş,
özüne pərəstişkarlar qazanmış,
hər yerdə xalq, aşiq, bəstəkar
mahnılarını, müğəmlərimizi la-
yiqince təbliğ etmişdir. O, Tür-
kiyənin Malatya şəhərindəki
İnönü Universitetinə orada təhsil
alan tələbələrin dəvətəle getmiş
və çox möhtəşəm görüş baş tut-
muşdur. Bu maraqlı səfər də
Zəkanın həyatını ən gözəl naxış
kimi bəzəmiş və xatirəsində
qalmışdır.

Zəka kimi insanları istedad təşnəsi adlandırmırılar

Bəli, doğrudur, hərtərəflı is-
tedada malik olanların təbi, il-
hamı aşib-daşır və yaradıcılıq
işi çox zəngin olur. Zəka da cə-
miyyətimiz üçün qənimət sə-
nətkarlar sırasındadır. Əslində
belə adamların yaradıcılığını bir
məqalədə tam əhatə etmek
məmən deyildir, gərekdir ki,
onlar haqqında monoqrafiya ya-
zılsın. Düşünürük ki, Zəka Vil-
ayətoğlu haqqında kitab yazıla-
caq, orada onu yaxından tani-
yanılar, doğmalar, sənət adamları,
şairlər, yazıçılar, tamaşaçı-
lar, dinləyişlər və bir sözə Zə-
kasevərlərin ürək sözleri səhifə-
lərə düzülləcək. İndiye qədər
gördüyü işlər, keçdiyi geniş,
çoşxaxəli yaradıcılıq yolu, sə-
fərlərdə qazandığı nailiyyətlər
və rastlaştığı maraqlı hadisələr
ona həsr olunacaq kitabın mey-
dانا çıxmasına tam haqq verir.

**Z.Vilayətoğlunun emosio-
nal təsirə malik səs imkanları-
nı, diapozonunu, boğaz qay-
natmalarını, xırdalıqlarını, yerli-
yerində işlətdiyi melizmə-
ləri nəzərə alaraq ona tövsi-
yələrimiz də var. Çox istərdik
ki, o, səsinin, sənətinin şirəli,
bəhrəli, sənətinin sanballı və
təcrübəli vaxtı bir səra dəst-
gah muğamları disklərə yaz-
dırırsın. Düşünürük ki, onun
ifasında "Çahargah", "Mirzə
Hüseyin segahı", "Mahur hind-
di" və "Hümayun" muğamları
çox gözəl alınlara və səs-sənət
tariximiz üçün əsl ərməğan
olar.**

**44 dərəcə
isti olacaq -
Xəbərdarlıq**

**İyunun 26-da Bakıda və Abşeron yarı-
madasında hava şə-
raitinin günəşli keç-
cəyi gözlənilir.**

Milli Hidrometeo-
rologiya Xidmətindən
verilən məlumatə gör-
rə, bugün şimal-şərq
küleyi əsəcək, gün-
düz cənub-şərq küleyi
ilə əvəz olunacaq.

Havanın tempera-
turu Abşeron yarıma-
dasında gecə 22-26,
gündüz 35-39, bəzi
yerlərdə 41, Bakıda
gecə 24-26, gündüz
37-39 dərəcə isti ol-
acaq.

Atmosfer təzyiqi
normadan aşağı 755
mm civa sütunu, nis-
bi rütubət gecə 45-
55, gündüz 30-35 faiz
təşkil edəcək.

Abşeron əmərlik-
lərində şimal-şərq
küleyi əsəcək, gün-
düz cənub-şərq küleyi
ilə əvəz olunacaq.
Dəniz suyunun tem-
peraturu Sumqayıt,
Novxanı, Pirşağı,
Nardaran, Bilgəh, Za-
qulbada 25-26, Türk-
an, Hövsan, Sahil,
Şıxda 26-27 dərəcə
isti olacaq.

İyunun 26-da Azər-
baycanın rayonlarından
havanın əsasən
yağmursuz keçəcəyi
gözlənilir.

Səhər bəzi dağlıq
ərazilərdə dumdan
olacaq, şərq küleyi
əsəcək.

Havanın tempera-
turu gecə 20-25, gün-
düz 36-41, bəzi yer-
lərdə 43-44, dağlarda
gecə 15-20, gündüz
28-33 dərəcə isti ol-
acaq.

Tibbi-meteoroloji
xəbərdarlıq:

Həftə ərzində Bakıda və Abşeron yarı-
madasında anomali
isti, günün bəzi saat-
larında durğun hava
şəraitit, zəif küləklərin
üstünlüyü, gündüz
güclü temperatur
diskomfortu gözlənil-
ir ki, bu da əksər
əhali üçün əlverişsiz-
dir.

Kino, teatr sənəti haqqında yazanda, əsasən üzdə olanlardan, gördükərimizdən yazılmışdır. Amma unutmuşuq ki, üzər çıxarılanın üzünü məhz bizimlə böyük və əsrarəngiz bir aləmin arasında duran qalın pərdənin araxındakılar ağırdır. Bugünkü müsahibimiz də belə fədakar insanlardan biri -tanınmış kinooperator Kənan Məmmədovdur.

Məmmədov Kənan Əzizəga oğlu 1946-ci ildə Bakı şəhərində şərqişənas-alım, professor Əzizəga Məmmədovun ailəsində dünyaya göz açıb. 1965-ci ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycan Dövlət Politexnik İnstitutuna daxil olub.

Ancaq kino sənətinə və kinooperatorluğa olan hədsiz maraqlı onu Politeknik İnstitutunda təhsilini yarımcıq qoyub, Moskvaya-Ümumiyyətə Dövlət Kinematoqrafiya İnstitutunun kinooperator fakültəsinə daxil olmağa sövg edib. 1971-76-ci illərdə o, bu ali təhsil müssisəsində kinooperatorluğun sırlarını yiyələnib.

1976-ci il avqustun 1-dən bu günə qədər Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında kinooperator işləyən Kənan Məmmədovun kinoda ilk böyük işi "Evdə kişi var" filmini olub. Bundan başqa, o, "Atları yəhərləyin", "Təhminə", "Fəryad", "Otel otağı", "Ovsunu" və daha neçə-neçə yaddaşqalan filmlərin quruluşçu operatoru olub.

1986-ci ildə "Atları yəhərləyin" filmində görə SSRİ Dövlət Mükafatına, 1999-cu ildə isə "Əməkdar incəsənət xadimi" adına layiq görürlüb.

sir edir. Axırdı "Atları yəhərləyin" adı ilə film ekranlara çıxdı. Hətta o vaxtlar filmdə qəhrəmanın adını deyişdirməyi də təklif edirdilər. Deyirdilər filmin qəhrəmanının adı "Qaçaq Süleyman" və yaxud başqa ad olsun. O film mənim üçün ən əziz filmlərdən biridir. Biz filmi 1982-ci ildə çəkib təhvil verdik, 1986-ci ildə isə filmə SSRİ Dövlət Mükafatı verildi.

Doğrudan da "Atları yəhərləyin" gözəl sənət əsəridi. Burda rejissor, operator və aktyor işi bir-birini tamamlayır. Rəhmətlik Həsənağa Turabov "Qaçaq Nəbi" obrazını böyük məharətlə yaradı. Amma onun at çapmasında problem yaranmışdı. Gelin sizə bir sərr də açım. Yəqin bilirsiniz ki, Həsənağa müəllim bütün filmlərində özü at çapıb. "Atları yəhərləyin" filmindən əvvəl də o,

gin onların şöbə müdürüne oxşayırmış. Odur ki, "Hecə yəni bu rəhmətə gedib? Mən dünən bununla bir yerdəydim axı", -deyə qiyə çəkdi. Sonra gözü çəkilmiş heyətinə, kameralara sataşdı, bildi ki kino çəkirik. Hər şeyi başa düşəndən sonra da başlıdı ki, "bu rüsvayçılıqdır, insanları ələ salırınız" və s.

Amma coxlu çətinliklərlə üzləşdiyimiz çəkilişlərimiz də olub. Rasim Ocaqovun "Təhminə" filminin çəkilişləri zamanı xoşagelməz hadisələrlə rastlaşıldı. Rasim müəllim özü xəstələndi, filmin çəkilişləri 2-3 ay təxiro salındı. Sonra "Təhminə" rolunu oynayan türk aktrisası cərrahiyə əməliyati keçirdi. Final səhnələrini çəkəndə Fəxrəddin Manafov çəkiliş zamanı avtomobil qəzasına düşdü, ayağı əzildi...

var" filmində rəhmətlik Barat Şəkinskaya baş rolda çəkilirdi. O zaman Barat xanım da çəkilişlərin birində rolun sözlərini əzberləməmişdi. Həmin səhnəni 12 dəfə çəkdik, yenə alınmadı. Təfiq müəllim rəhmətlik çıxdı özündən, mən də hirslenib kamerasını bir tərəfə atdım.

- **Rejissorlarla necə, yola gedə bilirsinizmi?**

- Hərdən rejissorla operator arasında da əsəb gərginliyi yaranan məqamlar olur. Hətta elə olur ki, mübahisə dava-dalaşa qədər gedib çıxır. Lakin mən belə hadisələrlə üzləşməmişəm. Düzdür, rejissorla yüngül mübahisələrimiz düşüb...

- **Hansı filmlərdə?**

- Demək olar ki, bütün filmlərdə. Amma mən daxilən mülayim adam olduğuma görə həmişə çəlmişim isəmimi elə qurum ki, bö-

Kənan Məmmədov: "Hirsənib kamerasını bir tərəfə tulladım..."

Rejissor operator işini yaxşı bilməlidir...

- Mən 1976-ci ildə Moskvadan qayıdan sonra ilk dəfə Rasim Ocaqovun çəkdiyi "Ad günü" filmində ikinci operator kimi fealiyyətə başladım. Sonralar bir müdət sənədli filmlərin çəkilişləri ilə məşgul olmuşam. 1978-ci ildən isə artıq bədii filmlərin çəkilişlərində iştirak edirəm. Həmin ildə böyük sənətkarımız, mərhum Tofiq Tağızadə ilə birlikdə İsi Məlikzadənin ssenarisi əsasında "Evdə kişi var" filmini çəkmışəm. Bu, mənim quruluşçu operator kimi bədii kinoda ilk işim idi. Ötən bu 25 ildə isə 18 bədii film çəkmişəm. Düzdür, arada sənədli film də olub, televiziyyada işləmişəm, ancaq əsas işim bədii filmlər çəkməkdir.

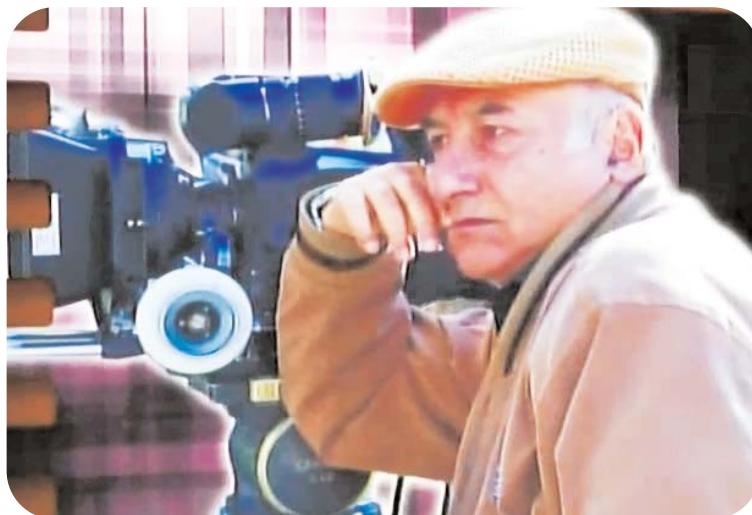
- **İndi bir çox operatorlar rejissorluq edirlər. Sizə, operatorluqdan rejissorluğa keçmək asandır mı?**

- Xeyr, asan deyil. Əksinə, mən deyərdim, çox çətindir. Düzdür, bizdə belə rejissorlar olub, məsələn, Rasim Ocaqov, Rasim İsmayılov, Ələkbər Muradov. Bir vaxtlar mən də belə fikrə düşmüştüm ki, özüm film çəkim... Nəsə sonra bu fikirdən imtina etdim. Mən öz peşəmdən həzz alıram.

Amma bir iş də var ki, rejissor operator işini yaxşı bilməlidir. Bu, rejissorun şəxsi qabiliyyətinə asılıdır. Rejissor bundan başqa, işıqla işləməyi də yaxşı bacarmalıdır. Çünkü işıqla ekranda əhval-ruhiyyə yaradırsan. İşıq aktyora faciəvi görünüş də verə bilər, gülməli də göstərə bilər. İşıq aktyoru qocaldır-bəcavənləşdirə bilər. Yəni işıq kinoda mühüm vəsitədir. İşıqla işləmək birinci növbədə operatorun işidir.

- **Film yaxşı alınanda rejissor, aktyorlar təriflənir, pis alınanda isə çox vaxt günahları operatorun üzərinə yixırlar. Siz də belə hallarla rastlaşmışınız?**

- Dəfələrlə rastlaşmışam. Film yaxşı alınanda, deyirlər rejissor

"Özümdən çıxdım, dedim daha çəkmirəm..."

"Qorxma, mən səninləyəm" filmində quldurbaşı rolunda çəkildi. Bu film çəkilişində at onu yixdığını görə, atdan çəkiniirdi. Qaçaq Nəbinin çəvik alınmasından ötrü biz kaskadyordan istifade etdik. Atçılıq üzrə idman ustası vardi Sabir adında, Həsənağa müəllim də çox oxşayırdı. Bəzi səhnələrdə onu çəkdik. Bir-birilərinə o dərəcədə oxşayırdılar ki, qrimdə olanda onları seçmək olmurdu.

Hə isə, "Atları yəhərləyin" Əbdül Mahmudbəyovun ilk böyükmetrajlı rəngli filmində. Sonradan onunla birlikdə bir neçə film çəkdik -1988-ci ildə "İki sahil", 1990-ci ildə "Gecə qatarında ölüm" və s.

Ümumiyyətlə, kino çəkilişinin özü çox maraqlı prosesdir. Çəkiliş müddətində isə sözsüz ki, maraqlı hadisələr baş verir. Hə filmdə belə şəylər olur. Bir misal çəkim, Rasim Ocaqovla "Özgə həyat" filmini çəkəndə, çox məzəli bir hadisə ilə üzləşdi. Ssenarıda beleydi ki, finalda filmin qəhrəmanı ölürdü. Final səhnəsi ni də Dövlət Statistika Komitesi ni foyesində çəkirdik. Baş rolda da məşhur rus aktyoru Kolyagin çəkilirdi. Onun qara lent bağlanmış böyük bir şəkli idarənin giriş qapısına vurulmuşdu. Birdən Statistika Komitesinin bir işçisi içəri daxil olub şəkli görəndə, az qaldı huşunu itirsin. Sən demə Kolya-

yük konfliktlər yaranmasın. Çünkü biz kollektivlə işləyirik. Rejissorla operator arasında aqressiv münasibət onlardan hansısa işini düzgün qurmayanda yaranır. Hətta mənim rejissora hansısa bir iradım olanda da, onu təkkilikdə deməyə çalışmışam.

- **Bu gün korifey saydıgımız rejissorlарımızdan kimlərlə işləmisiniz?**

- Bilirsinizmi, hər dövrün öz korifeyleri olur. Mən kinoya gələndə çoxları hələ həyatdan köçməmişdi. Misal üçün, Həsən Seyidbəyli. Amma mən o vaxt çox cavan idim. O vaxtlar hər cavan kadra hər rejissor film etibar eləmirdi. Mən 1976-ci ildən üzü bəri demək olar ki, korifey dediyim bütün rejissorlarla işləmisi. Elə birinci məni quruluşçu operator kimi rəhmətlik Tofiq Tağızadə filmində dəvət elədi. Onun bu addımını çoxları o zaman böyük təccübələ qarşılıdı. Ondan başqa, birlikdə işlədiyim rejissorlardan Rasim Ocaqovun, Rasim İsmayılovun, Əbdül Mahmudbəyovun, Oqtay Mirqasimovun adını çəkə bilərəm.

- **Adlarını çəkdiyiniz rejissorlardan hansılarla işləmək rahat idi. Ümumiyyətlə, siz bu rejissorları necə xarakteriz edərdiniz?**

- Bu sənətkarların hərəsinin öz dünyagörüşü, sənətə münasibəti və öz dəst-xətti var. Bunlar təmamilə bir-birindən fərqlənən insanlardır.

- **Belə fərqli rejissorlarla işləmək çətinlik yaratır?**

- Ümumiyyətlə, kino çəkmək çox əzab-əziyyəti işdir. Bir tərəfdən də, hər dəfə yeni rejissorla işləmək mənim üçün yenilik idi. Hər dəfə işlədiyim rejissorun iş üslubunu öyrənməyə çalışırdım. Bayaq dedim ki, heç vaxt rejissorla konflikt yaratmamışam. Ona görə də mənim elə bir çətinliyim olmayıb.

Söhbətləşdi
İltifat HACIXANOĞLU

Dünyanın ən maraqlı, ən qəribə hadisələri:

Çoxu "Ginnesin rekordlar kitabı"na düşüb

Planet sakinləri hər zaman maraqla yenilik, yeni xəbər, yeni hadisə izləmək arzusunda olub. Bunlar bəzən xoş, bəzəndə bəd xəbərlər olsa da insanların üzündə təccüb yarada bilir, onların marağına səbəb olurlar.

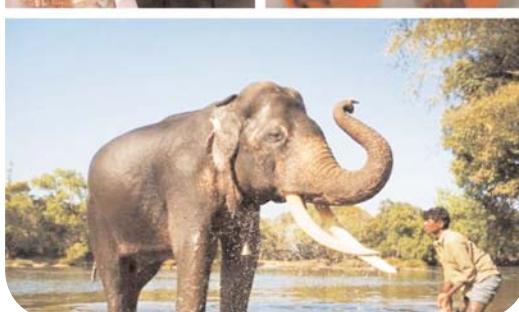
Adalet.az dünyada baş vermiş ən qəribə, ən maraqlı hadisələri təqdim edir:

99 yaşı olan ər 96 yaşlı yoldaşının 60 illik eşq məktublarını tapdı-ğı üçün boşanma ərizəsi ilə məhkəməyə üz tutur. Qısa müddətdə boşanırlar. Bu ayrıılıqla dünyanın "boşanan ən yaşlı cütük" adı ilə "Ginnesin rekordlar kitabı"na düşürlər.

İtalyanın Pisa kəndində ya-şayan Romollo adlı adam işsiz olduğu üçün intihar etmək istəyir. Arvadı ərinin özünü öldürməsi üçün başlayır dil-ağış tökməyə. Əri arvadının sözlərin-dən sonra əlindəki silahı yerə atır və nəticədə arzu olunmayan bir hadisə baş verir. Silah yerə dəyir və içindəki gülə onun arvadına dəyir, arvadı ölürlər.

Vaşinqtonda məhkum həbsxanadan qaçır. Bir neçə gün sonra sevgilisi ilə yeməyə gedir. Kafedə tualet adı ilə aradan çıxan məhkum uzun müddət geri qayıtmır. Belə olan halda nigaran qalan qız polisə zəng vurur. Polislər məhkum kim olduğunu anlayılar və tezliklə həbs edirlər.

1975-ci ildə İngiltərədə cütlük televizyada ən sevdikləri proqra-mı izləyərkən, kişi yarım saat davam edən gülüşün ardından, infarkt keçirərək ölürlər. Həyat yoldaşı dəfndən sonra programın produ-serlərinə bir məktub yazaraq yoldaşını həyatının son dəqiqlərin-

de bu qədər xoşbəxt etdikləri üçün təşəkkür edir.

Hindistanın Assam əyalətində düyü pivəsi içib serxoş olan 12 fil üç adamı ezerək öldürür, iki adamı da yaralayır. Rəsmi rəqəmlər görə Assam əyalətində son 5 ildə filər en az 150 adamı ezerək öldürmüştür.

ABŞ-in ən çox satan qəzeti "USA Today"ın 5 dəfə "Pulitzer" mükafatına namizəd göstərilən müxbiri Jak Kellinin illərcə izlədiyini irəli sürdüyü beynəlxalq hadisələrlə bağlı yalan xəbərlər yazdığını ortaya çıxmışdır.

Jake Fen adlı Macarıstanlı adam, yoldaşını qorxutmaq üçün özünü asmış pozası verir. Eve gələn yoldaşı ərini o halda görəndə özündən gedir. Qapını açıq görən qonşu qadın içəri girəndə iki məyid görüb evi soymağa başlayır. Dəyerli əşyaları topladıqdan sonra çıxarkən Jake qadına bir təpik

vurur. Qonşu meyidin canlandığını fikirləşib qorxudan ölürlər.

Britaniya adalarında duman - adı hadisədi. Amma iki Şotlandiya komandasının görüşündə baş vermiş hadisə qeyri-adidi. Duman o qədər artdı ki, futbolçular uzun müddət topu axtarmaq məcburiyyətində qalıblar. Həmin vaxt hakimə elə gəlib ki, sanki meydançada lazım olduğundan çox futbloğu var. İlk növbədə o, ehtiyat skamyalarına qaçıb, ora boş idi. Hakim dərhal oyunu dayandırıb. Məlum olub ki, meydançada eyni anda 30 oyuncu var imiş.

Keniyada maraqlı hadisə baş verib. Burada 20-yə yaxın kaftar hamile olan və tezliklə doğmali olan zebraya hücum edib.

Qəfildən 20-ə qədər kaftarın ortasında olan zebra qaça bilməyib və vəhşi heyvanlara yem olub. Fotoqraf Mark Mol bunun təxminən 20 dəqiqə davam etdiyini deyib. 20 kaftarın hamile zebranı parçalamsını sonadək izləyən fotoqraf bildirib ki, "bu, həyatında gördüyü ən təsirli hadisələrdən biridir".

Şotlandiyada 50 yaşlı qadın yuxudan durduqda öz ana dilində qeyri-adi danışlığını hiss edib. Məlum olub ki, bu Cənubi Afrika ləhcəsidir. Halbuki, qadın heç vaxt Cənubi Afrikada olmayıb və bu dili ümumiyətə bilməyib.

Siz də oxuyun, siz də təəc-cübənin!

Aparicinin xanımı od püskürdü: Bədbəxtliyinin günahını onda-bunda axtaranlar..."

Ekranaımızın sevimli "Fəlakət" - aktyor Elşən Orucovun xanımı İlahə Orucovanın boşanması böyük bir olaya çevrilib. Sosial şəbəkələrdə mövzu üzrə status paylaşan və rəy yazan izleyicilərin bir çoxu İlahə xanımı təqnid və təhqiqatın atəşinə tutublar. Adalet.az xəbər verir ki, buna səbəb isə sənətçinin keçmiş xanımı sosial media hesabında "Allahum, Şeyma Suabşı duası. Amin" deyə status yazması olub. Aparıcı İlkin Həsəninin həyat yoldaşı Aysel "Instagram" hesabında Elşən Orucovun keçmiş arvadını qınayıb təqnid edənlər cavab verib: "Bilib bilmədən kiminsə ailə məsləsinə, evlənməsinə, boşanmasına, ana olmasına, niyə ikinci dəfə ana olmamasına tərənc rəylər yazırsız. Özü də üz-də deyil kompüter və ya telefon arxasında. Özünü namuslu, gözəl, ağıllı, camaatu isə eybəcər, tarbiyəz; hesab edən cılız insanların baxıb nifrat edirəm sadəcə. Qadınlığınızdan utanın. Çünkü siz bədbəxtliyinizin günahını ancaq onda bunda axtarırsınız".

"Avro-2020"nin rəmzi komandası

"Avro-2020"nin qrup mərhələsinin rəmzi komandası müəyyənləşib. Qol.az xəbər verir ki, bu barədə UEFA-nın saytı məlumat yayıb. Rəmzi komandaya ən çox xal toplayan aşağıda adları qeyd edilən futbolçular düşüb:

Qapıcı: Canluici Donnarumma (İtaliya)

Müdafıçılər: Denzel Dumfries (Niderland), Rmerik Lyaport (İspaniya), Toma Menye

Yarım müdafiçilər: Andrey Yarmolenko (Ukrayna), Corcinio Veynaldum (Niderland), Cerdan Şakiri (İsveçrə), Emil Forsberq (İsveçrə)

Hücumçular: Patrik Şik (Çexiya), Kristiano Ronaldo (Portuqaliya), Memfis Depay (Niderland)

Qarayeva Günel Əsgər qızının adına "KARALAR" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə aid verilmiş VÖEN şəhadətnamesi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Türkiyə Cümhuriyyəti Bursa Gürsu Özel Gürsu Motorlu Taşıt Sürücüləri Kursu Şöbəsi tərəfindən Quba rayonu Ağbil kənd sakini Abdullayev Polad Binəli oğlunun adına verilmiş To Kimlik № 99796314132 sürücülük vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Daşdaleqjar kənd sakini Əliyev Şadoğan Həsənəli oğluna torpağın mülkiyyətə verilməsin dair verilmiş torpaq sahəsinin plan və ölçüsü (NAA005840) (reyst № 802013007372) itdiyi üçün etibarsız sayılsın.

Aqil Abbas Süleyman Qaradağlıya anası

Bağdagül xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Nəbi Muxtarov və Aslan Mehdiyev Süleyman Qaradağlıya anası

Bağdagül xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Əbülfət Mədətoğlu ailə üzvləri ilə birlikdə Süleyman Qaradağlıya anası

Bağdagül xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Oqtay Əliyev, Mahmud Qacar, Mayis Kazimov, Elman Məmmədov, Eldəniz Məstəliyev, Camal Sadıqov və Əlövsət Quliyev Süleyman Qaradağlıya anası

Bağdagül xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Mustafa Çəmənli Süleyman Qaradağlıya anası

Bağdagül xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

qarşı gözəl münasibətim var. Biz çox yaxınıq, ailəsini, anasını tanıyıram. Qızı çox pis oluram. Belə bir şey ola bilmez. Sosial şəbəkələrdə uşaqlıqlar şayiye yayar".

Bu dəfə Pərvin Abiyevadan maraqlı bir açıqlama var. Adalet.az xəbər verir ki, aktrisa "Hə-

min Zaur" verilişində qonaq olub.

Veriliş zamanı maraqlı anlar yaşanıb. Belə ki, verilişin formatına uyğun olaraq aktrisa məşhurlar arasında seçim etməlidir. Pərvin Sevda Yahayeva və Nigar Camal arasında Nigari seçib, Brilliant Dadaşova və Aygün Kazimova arasında Aygünü, natavanla Elnarə arasında Natavanı, Hüseyin Məhəmmədoğlu və Namiq Qaraçuxurlu arasında heç birini seçməyib. Növbə Kənan MM və Kamil Zeynalli çatanda aktrisa:

"Kənan, başımın daşsan, səni seçsəm 3 il zibildəyəm. Ona görə Kamil Zeynalli. Kənan mənim canım, ciyərimdir. Amma bir yerdə efirə çıxandan sonra camaat ya-zırlar. Ona görə Kənan mənlə efirə çıxməq istəmir" sözlerini deyib.

Səhifəni hazırladı: Əntiqə Rəşid

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS

Baş redaktor:

İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetiñ bilgisayar mərkəzində yuqılıb səhifələnmiş və "Son dakika" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h\nh

Müxbir hesab: 0137010001994

S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2xhesab N:

3807001941100451111 VOEN: 1300456161

İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ-1073 Mətbuat prospekti, 529-cu mahalla,

"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-ci mərtəbə.

Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru

adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 2000

Sifariş: 110

Çapa imzalanmışdır:
25.06.2021

ƏDALƏT •

26 iyun 2021-ci il